T.C.
Resmî Gazete

Tesis tarihi: 7 Teşrinievvel 1336

İdare ve yazı işleri için Başvekâlet Neşriyat Müdürlüğüne müracaat olunur.	5 HAZİRAN 1933 PAZARTESİ	SAYI: 2419

KANUNLAR

1111 numaralı (Askerlik Mükellefiyeti) Kanununun otuz dördüncü maddesinin (A) fıkrasının tadiline dair kanun

Kanun №: 2238 *Kabul tarihi: 29/5/1933*

Madde 1 — 1111 numaralı (Askerlik Mükellefiyeti) Kanununun otuz dördüncü maddesinin ilk cümleleri ile (A) fıkrası aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir:

Madde 34 — Aşağıda yazılı şartları haiz olanlar aşağıdaki fıkralarda gosterilen kısa hizmetlerden birile muvazzaf hizmetlerini yaparlar:

A - Kanunu mahsus mucibince ihtiyat zabiti olacaklar için tahsil ve askerî ehliyetname derecelerine göre hizmet müddeti 6, 8, 10, 12 aydır.

İhtiyat zabitliğine liyakat gösteremiyenlerin kısa hizmet hakları refedilerek muvazzaf hizmetleri işbu kanuna göre tamamlattırılır. Orta mektep ve muadillerile tâli derecedeki meslek mektepleri ve muadilleri mezunlarından orta askerî ehliyetnameyi haiz olanların sınıflarına mahsus muvazzaflık hizmet müddetleri nihayetinden iki ay tenzil olunur.

Madde 2 — Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 — Bu Kanunnun hükmünü icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

31/5/1933

Deniz yolları işletme kanunu

Kanun №: 2239 *Kabul tarihi: 29/5/1933*

Madde 1 — Türkiye sahillerinde muntazam posta seferleri işi Devlet inhisarına alınmıştır. Bu inhisar Denizyolları işletme müdürlüğü tarafından işletilir.

Ancak 4 üncü maddede tayin olunan evsaf ve şeraiti haiz olmak üzere bu kanunun mer'iyeti tarihinden itibaren en çok altı ay zarfında teşekkül edecek Türk anonim şirketinin de Denizyolları işletme müdürlüğü ile birlikte muntazam posta seferleri işinde çalışmağa hakkı olduğu gibi sekizinci madde mucibince teşekkül edecek diğer Türk anonim şirketlerinin dahi bu işlerde çalışmasına Hükûmetçe müsaade olunabilir.

Madde 2 — Aşağıdaki sayılı işler (Türkiye sahillerinde muntazam posta seferlerinden) madut değildir:

A) Şilepçilik işleri,

B) Limanlar ve körfezlerdeki imtiyazlı iç hatlar nakliyatı,

C) Muntazam posta seferleri yapan müesseselerin muntazam vaporlar işletemediği iskele ve limanlar arasında ve işlettiği iskele ve limanlarla işletmediği iskele ve limanlar arasında makinalı ve makinasız gemiler ile yapılacak nakliyat,

D) Liman hudutları içindeki her nevi nakliyat,

E) Marmarada 18 rüsum tonilâtosundan ve Akdeniz ve Karadenizde 30 rüsum tonilâtosundan aşağı makinalı ve makinasız gemilerle yapılacak her nevi nakliyat,

F) Türk limanlarile ecnebi limanları arasında yapılacak her nevi nakliyat,

G) Makinalı ve makinasız hususî gemiler ile yapılacak tenezzüh ve tetkik seyahatleri.

Madde 3 — Navlun mukavelesine merbut olmak şartile makinalı veya makinasız gemilerle Türk limanları arasında yapılan alelûmum tek cins eşya nakliyatı ile İstanbul limanı hariç olmak üzere munhasıran iki Türk limanı arasında yapılan her nevi yük ve hayvan nakliyatı ve en çok üç Türk limanından bir veya iki Türk limanına yapılan azamî üç cins eşya ve hayvan nakliyatı şilepçilik sayılır.

Şileplerde gemi adamlarile, sahip ve müstecirleri ve bunların efradı aileleri, sigortacılar, mukrizler, yük ve hayvan sahip ve muhafızları ve çobanları kumpanyanın acentası ve memur ve müfettişleri yolcudan madut değildir. Yalnız bunların adedi, gemi adamları ve hayvan çobanları müstesna olmak üzere her seferde on iki kişiyi geçemez.

Madde 4 — Muntazam posta seferleri işini birinci madde mucibince işletmeğe teşrık edilecek olan Türk Anonim Şirketinin aşağıda sayılı evsaf ve şeraiti haiz bulunması meşruttur:

A) Eshamının nama muharrer ve Türklere muhtas olması,

B) Halen mevcut ve posta seferleri yapan Türk armatörlerinden bu kanunun meriyeti tarihinden itibaren on beş gün zarfında İktısat Vekâletine bir beyanname vermek suretile teşekkül edecek şirkete iştirak talebini bildirmiş olanları ihtiva etmiş bulunması (bu fıkra mucibince verilecek iştirâk beyannamelerine şirkete aynı sermaye olarak konması teklif edilecek vapurlar ile içindeki alât ve edevatın müfredatlı ve sahipleri tarafından imzalı bir listesi raptolunmak mecburidir),

C) Aynî ve naktî olarak tediye edilmiş sermayenin en az yarım milyon lira olması.

Madde 5 — İktısat Vekâletince gösterilecek lüzum üzerine birinci madde mucibince teşekkül edecek Türk anonim şirketinin tezyidi sermayeye mecbur olması ve bu takdirde çıkarılacak hisse senetlerinden ne kadarının eski hissedarlara ve ne kadarının yeni taliplere satılması lâzımgeldiğini İktısat Vekâleti tayin ve takdir eder.

Madde 6 — Dördüncü maddede yazılı anonim şirketine aynî sermaye olarak ancak mezkûr maddenin (B) fıkrası mucibince verilen listelerde gösterilmiş olup postacılığa salih bulunan ve şimdiye kadar postacılıkta muntazam veya gayrimuntazam surette çalıştığı tespit edilen vapurlar ve bunlar içindeki alât ve edevat kabul olunur. Bu hususta karar itihazı ve kıymet takdiri muameleleri İktısat Vekâletinin tayin edeceği iki zatle vapurcular birliği tarafından intihap olunacak iki zatten ve İstanbul ticaret odasınca vapurcular haricinden ve mütehassıslar arasından müntehap bir zatten mürekkep beş kişilik bir takdir heyeti tarafından bu kanunun mer'iyeti tarihinden itibaren azamî üç ay nihayetine kadar yapılır. Bu heyetin reisini İktısat Vekâleti tayin eder. Heyet takdir ettiği kıymetleri veya vapurlar hakkında verdiği kararları her vapur için ayrı bir mazbata ile vapur sahibine, vapurcular birliğine ve İktısat Vekâletine tahriren bildirir.

Takdir olunan kıymetlere ve şirkete girmesine veya girmemesine karar verilen vapurlara, mazbatanın tebliğinden itibaren, on gün zarfında heyet azasından biri veya o vapur sahibi tarafından itiraz vukuunda İstanbul Birinci Ticaret Mahkmesi Reisinin hakemliğine müracaat olunur. Reis kendisine müracaat tarihinden itibaren on beş gün zarfında kararını verir. Reisin vereceği karar kat'idir. Takdir heyetinin masarifi alâkadar anonim şirket tarafından ve hakem masarifi hakeme gidenler tarafından ödenir.

Madde 7 — Dördüncü maddede muharrer anonim şirketin tanzim edilecek esas mukavelenamesinin mevaddında müessisler uyuşamazlarsa maddenin şekli İktısat Vekâletince tesbit olunur ve şirketin bu kanunla taayyün eden vazife ve mecburiyetlerine ait hususatı İktısat Vekâleti lüzum gördüğü surette resen mukaveleye dercedebilir.

Madde 8 — Bu Kanunun meriyeti tarihinden itibaren üç sene sonra asgarî bir milyon lira tediye edilmiş sermaye ile teşekkül edecek olan Türk anonim şirketlerinin de birinci maddede yazılı müesseseler ile birlikte işbu kanun dairesinde muntazam posta seferleri işinde çalışmasına Hükûmet müsaade edebilir.

Madde 9 — Muntazam posta seferleri işini işletecek olan müesseselerin sefere tahsis edecekleri gemilerin Hükûmetçe tayin olunacak evsaf ve şeraiti haiz bulunmaları şarttır. İktısat Vekâletince tesbit olunan evsaf ve şerait noktasından bu gemileri her zaman kontrol ettirmeğe ve şeraiti haiz olmıyanları seferden menetmeğe mezkûr Vekâlet salâhiyettardır.

Madde 10 — Türk bayrağı altına girecek bütün vapurların umumî evsafı bir nizamname ile tesbit ve bu kanunun meriyeti tarihinden itibaren iki ay zarfında ilân olunur. İlân tarihinden sonra ancak bu evsaf dahilinde mubayaa ve inşa edilecek vapurlara Türk bayrağı çekmek hakkı verilebilir.

Madde 11 — İktısat Vekâleti her sene iptidasından muntazam posta seferleri için:

A) Türkiye sahilinde işletilecek deniz yollarını,

B) Her deniz yolunun başlangıç, uğrak ve son liman ve iskelelerini,

C) Her yolda yapılması mecburî sefer adedini tayin ve ilân eder.

Muntazam posta seferi işini işletecek müesseseler yukarıki fıkra mucibince yapılacak seferleri aralarında taksim ederler. Şayet bu müesseseler aralarında uyuşmazlarsa Marmara, Akdeniz ve kara deniz hatlarının kabiliyetine göre bu hatlarda çalışacak gemilerin miktarını tahdit, hareket gün ve saatlerini tayin ve bu günleri malik oldukları tonajı nazarı dikkate alarak İnhisarı işleten müesseseler arasında taksim keyfiyeti deniz ve hava işleri müsteşarlığının riyaseti altında toplanacak ve İktısat Vekâletince erbabı ıntisas arasından intıhap edılecek iki zat ile müesseseleri temsil eden birer zattan mürekkep beş kişilik bir komisyon tarafından yapılır. Komisyon kararları ekseriyetle verilir, ve iktisat vekâletince tesdik edildikten sonra merî olur.

Madde 12 — Muntazam posta seferleri işinin, işleten müesseseleri gemilerile naklolunacak yolcu ve eşya ve hayvan navlun tarifesi, her sene mart ayında deniz ve hava işleri müsteşarlığının riyaseti altında müesseselerin birer murahhası ile Umum ticaret odaları kongresi tarafından üç sene müddetle vapurcular haricinde intihap edilecek üç mütehassıs azadan ve İktısat Vekâletince tayin edilecek bir mütehassıs murahhastan mürekkep yedi kişilik bir heyet tarafından kamara ve mevkilerin ve eşyanın sınıfına ve cinsine göre tespit olunur. Bu tarifler İktısat Vekâletinin tasdikile meri olur. Tasdik olunan tarife aynen tatbik edilmek mecburidir. Bu tarifelerin dununda veya fevkinde ücret alınamaz Yeni tarifelerin tasdikine kadar bir evvelki tarife tatbik olunur. Tarifeler İktısat Vekâletinin göreceği lüzum veya müesseselerin mucip sebeplerle Vekâlete vakı olacak müracaatları üzerine muayyen vaktinden evvel dahi değiştirilebilir. Umum ticaret odaları kongresinin içtimaına kadar kongrenin intihap edeceği azalar muvakkaten İstanbul ticaret odasınça seçilir. İlk tarife bu kanunun meriyeti tarihinden itibaren azamî üç ay zarfında yapılacaktır.

Madde 13 — Muntazam posta seferleri işini işleten müesseseler, Türkiye sahillerindeki deniz yollarında Devlet postasını, posta kanunu mucibince meccanen taşımağa mecburdurlar.

Madde 14 — Muntazam posta seferleri işini işleten müesseseler İktısat Vekâletince miktar ve ücretleri tayin edilecek mülâzım, kaptan ve çarkçı istihdamına ve staj görmek üzere Yüksek Deniz Ticaret Mektebi talebesinin muallimlerile birlikte kendi gemilerile seyahatlerini temine mecburdurlar.

Madde 15 — Ecnebi limanlara açılması lâzımgelen hatlar için muntazam posta seferlerini işleten müesseselere bir mecburiyet tahmil olunamaz.

Madde 16 — Deniz ticareti müdürleri veya tayin edeceği memurlar vasıtasile inhisarı işleten müesseselerin bütün muamelâtını her zaman murakabe ve teftiş ettirmeğe İktısat Vekâleti salâhiyettardır.

Madde 17 — Bu kanunla teşekkül edecek olan anonim şirketler nezdine İktısat Vekâletince daimî birer murakıp tayin

olunur. Murakıpler bu kanun mucibince müesseseye tahmil edilen vazifenin ifa edilip edilmediğini murakabe ve İktısat Vekâletinin vereceği direktif dahilinde şirket muamelâtı umumiyesini teftiş ederler. Murakıpların tahsisatı Vekâletçe tayin ve müesseselerce Hazineye tesviye olunur.

Madde 18 — Bu kanun hükümlerine muhalefet edenlerle muayyen tarifeleri tatbik etmiyen veya her ne suretle olursa olsun bu tarifelerin tatbik edilmemesi halinde husule gelecek neticelerin istihsaline müsait muamele yapanlar hakkında 100 liradan 10 000 liraya kadar para cezası hükmedilir, ayrıca gemileri de bir aydan bir seneye kadar seferden menolunabilir. Tekerrürü halinde para cezası bin liradan aşağı hükmedilemez.

Madde 19 — Türkiye iskele ve limanları arasında posta seferleri hizmetinin Devlet idaresine alınmasına dair 2068 numaralı kanun mülgadır.

Muvakkat madde — Bu kanunda mevcut inhisara ait hühümler icap eden hazırlıkların bitirilmesi için 1 haziran 1933 tarihinden itibaren üç ay sonra tatbik edilecektir.

Madde 20 — Bu kanun 1 haziran 1933 tarihinden muteberdir.

Madde 21 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

31/5/1933

Türkiye Cümhuriyeti Hükûmeti ile İtalya Hükûmeti arasında aktedilen bitaraflık, uzlaşma ve adlî tesviye muahedesi hakkında Kanun

Kanun №: 2240 Kabul tarihi: 29/5/1933

Madde 1 — Türkiye Cümhuriyeti Hühûmeti ile İtalya kırallığı Hükûmeti arasında 30 mayıs 1928 tarihinde Romada imza edilmiş olan bitaraflık, uzlaşma ve adlî tesviye muahedenamesinin temdidine dair olan protokol kabul ve tasdik edilmiştir.

Madde 2 — İşbu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 — İşbu kanunun icrasına Hariciye Vekili memurdur.

31/5/1933

PROTOKOL

Türkiye Hükûmeti ile İtalya Hükûmeti iki memleket arasında mevcut samimî dostluk bağlarını idame ve daha fazla sıkılaştırmak arzusu ile mütehassıs olarak ve 30 mayıs 1928 tarihinde Romada akit ve imza olunan bitaraflık, uzlaşma ve adlî tesviye muahedenamesinin meriyetinin temdidi mütekabil menfaatlerine muvafık olduğuna kani bulunarak iki taraf murahhaslarınca imza edilen işbu protokol ile atideki ahkâmı tesbit etmişlerdir:

Madde 1 — 30 mayıs 1928 tarihinde imza olunan bitaraflık, uzlaşma ve adlî tesviye muahedenamesinin meriyeti mezkûr muahedenamenin inkızası tarihinden itibaren üç sene müddetle temdit edilmiştir.

Muahede, işbu müddetin hitamından altı ay evvel feshedilmiyecek olursa diğer beş senelik bir müddet için meri kalacaktır.

Madde 2 — İşbu protokol mümkün olduğu kadar çabuk tasdik edilecektir.

İki Hükûmet aynı zamanda teati edilecek olan bu baptaki notalarla tasdik keyfiyetini birbirlerine karşılıklı olarak bildireceklerdir.

Romada 1932 senesi mayısının 25 inde iki nüsha olarak yapılmıştır.

Türkiye namına İtalya namına
İsmet *Dr. T. Rüştü* *Mussolini*

Mevduatı koruma kanunu

Kanun №: 2243 Kabul tarihi: 30/5/1933

Madde 1 — Türk kanunlarına tevfikan teşekkül etmiş olup elyevm faaliyette bulunmakta olan bankalar bu kanunun neşri tarihinden ve bundan sonra teşekkül edip faaliyete geçecek olan bankalar teşekküllerinden itibaren iki ay zarfında Maliye Vekâletine birer beyanname vermeğe mecburdurlar. Bu beyannamelerde:

A) Bankanın unvan ve tesis tarihi,

B) Türkiyede ve ecnebi memleketlerdeki merkez ve şubelerinin bulundukları mahallerin isimleri.

C) Sermayeleri miktarile bunun ne kadarının tediye edilmiş ve ne miktarının henüz tediye edilmemiş bulunduğu,

Ç) Muhtelif nevi ihtiyat akçalarının miktarları,

D) Iştigal ettikleri muamele nevileri gösterilir.

Ayrıca beyannamelere bankanın teşekkülüne ait vesaik sureti musaddakaları ile son blânçoları raptolunur.

Madde 2 — Ecnebi memleketlerde teşekkül etmiş olup Türkiyede şube açmak suretile faaliyette bulunan veya bundan sonra Türkiyede şube açarak faaliyete geçecek olan bankalar da birinci madde hükmüne tâbidirler.

Bunlar tarafından verilecek beyannamelerde:

A) Bankanın unvanı ve hangi memleket kanununa göre teşekkül ettiği ve merkezinin bulunduğu mahal,

B) Türkiye dahilinde açtıkları şubelerin bulundukları mahal ve bunların açılma tarihi,

C) Türkiyedeki şubelerine bu kanun mucibince tahsis ettikleri sermaye miktarları,

Ç) İştigal ettikleri muamele nevileri gösterilir ve şubelerinin açılmasına müteallik vesaikın musaddak suretleri beyannamelere raptolunur.

Bu bankaların (C) fıkrası mucibince Türkiyede şubelerine tahsis ettikleri sermayenin Türk parasına tahvil edilmiş olması lâzımdır.

Madde 3 — İkinci maddede yazılı bankalardan elyevm Türkiyede müteaddit şubesi hali faaliyette bulunanlar bu kanunun neşri tarihinden ve bundan sonra müteaddit şube açmak suretile faaliyette bulunacaklar ikinci şubelerini açtıkları tarihten itibaren 45 gün zarfında Maliye Vekâletine ayrıca bir beyanname vermek suretile Türkiye dahilinde bulunan şubelerinden birini bütün şubelerini temsile mezun ve salâhiyettar idare merkezi olmak üzere tayine mecburdurlar.

Madde 4 — Birinci ve ikinci maddeler mucibince verilecek beyannameler üzerine Maliye Vekâleti bu kanun hükümlerine tevfikan her bankanın mevduat kabulüne salâhiyettar olup olmadığını tayin ve beyannamelerin tevdii tarihinden itibaren bir ay zarfında keyfiyeti kendilerine tebliğ eder.

Madde 5 — Mevduat kabul edebilmek için Türk kanunlarına tevfikan teşekkül eden bankaların tediye edilmiş sermayelerile bilûmum ihtiyat akçeleri baliğinin ve ecnebi memle-

ketlerde teşekkül edip Türkiyede şube açmak suretile faaliyette bulunan bankaların Türkiyedeki şubelerine tahsis edilmiş sermaye miktarlarının ilk tesis masarifi hariç olmak üzere.

Nüfusu iki yüz elli binden fazla olan şehirlerde en az bir milyon lira;

Nüfusu yüz binden fazla ve 250 000 den aşağı olan yerlerde en az (500 000) lira;

Nüfusu 50 000 den fazla ve 100 000 den aşağı yerlerde en az (125 000) lira)

Nüfusu 50 000 den aşağı olan yerlerde en az (50 000) lira olması şarttır.

Bir şehirde mevcut müteaddit şubeler bu hadlerin hesabında bir şube itıbar olunur. Muhtelif şehirlerde şubeleri mevcut bankalar için bu madde mucibince aranacak sermaye haddi merkez ve şubelerinin bulundukları şehirlere ait hadler ayrı ayrı hesap ve cemedilmek suretile tesbit olunur.

Madde 6 — Bu kanunun neşri tarihinde tediye edilmiş veya Türkiyeye tahsis olunmuş sermayeleri beşinci maddede muayyen hadlere balığ olmıyan bankalardan sermayelerini arttırmağa teşebbüs edeceklerini beyannamelerile birlikte Maliye Vekâletine bildirenler altı ay ve sermayelarini tezyit için esas mukavelenamelerini tadil zaruretinde oldukları takdirde bir sene müddet verilir ve bu müddet zarfında mevduat kabul edebilmek salâhiyetleri devam eder. Sermayeleri muayyen hadlere baliğ olmamakla beraber arttırmak teşebbüsünde bulunacaklarını bildirmemiş bulunan bankalarla kanunun neşri tarihinden itıbaren üç ay nihayetinde sermayelerini arttırmağa teşebbüs edeceklerini bildirerek müddet almış oldukları halde yukarıki fıkra mücibince sermayelerini arttırmamış olanlar müddetlerinin inkizasında ellerindeki mevduattan vadesizleri derhal ve ihbara tâbi olanları mezkûr tarihlerde ihbar edilmiş addedilerek muayyen ihbar müddetinin hitamında ve vadelıleri de muayyen vadelerinin hullûlünde sahiplerın iadeye mecbui durlar. Her ne suretle olursa olsun bu mevduattan sahiplerine iade edilmiyenler iadesi lâzım geldiği tarıhten itibaren iki ay içinde bankalar tarafından sahipleri namına Cümhuriyet merkez bankasına devrolunur.

Madde 7 — Mevduat kabulüne mezun bankalar hesaplarında, ticarî mevduatla tasarruf mevduatını ayırmağa mecburdurlar. Alelûmum Devlet ve Devlet müessesatı ile ıdarei hususiye ve belediyelerin ve bunlara ait müesseselerle menafii umumiyeye hadim cemiyetlerin ve alelitlâk banka ve şirketlerle ticarethanelere ait olmak üzere tacirlerin mevduatı ticarî mevduat ve bunlardan maadasının mevduatı da tasarruf mevduatı sayılır.

Madde 8 — Bankalar vadeli, vadesiz ve ihbara tâbi tasarruf mevduatının karşılığını teşkil etmek üzere aşağıda gösterilen nisbetler dairesinde kasalarında karşılık ihtiyat bulundurmağa mecburdurlar:

A) Vadesiz veya ençok bir ay vadeli veya bir ay evvel ihbara tâbi mevduat için % 30

B) Bir aydan ziyade veya bir seneden az vadeli veya bu müddetle ihbara tâbi mevduat için % 20,

C) Bir sene ve daha ziyade vedeli veya bu müddetle ihbara tâbi mevduat için % 10.

Madde 9 — Tasarruf tevdiatının sekizinci Maddeye göre bankaca mahfuz tutulacak yüzdeleri o tevdiatın imtiyazlı karşılığı olup bankanın diğer alacaklıları tarafından bu karşılık haczedilemez.

Madde 10 — Bir bankanın kabul edebıleceği tasarruf mevduatı yekûnu, tediye veya Türkiyeye tahsis edilmiş sermaye ile ihtiyat akçaları mecmuunun beş yüz bin liradan aşağı olan bankalarda üç mislini ve beş yüz bin liradan fazla olan bankalarda beş mislini geçemez.

Ziraat bankasile Istanbul Emniyet sandığının kabul edecekleri tasarruf mevduatı yekûnu bu iki müessesenin sermaye ve ihtiyat akçaları mecmuuna göre hesap olunur.

Madde 11 — Türk kanunlarına tevfikan teşkil edilmiş ve edilecek olan bankalar Maliye Vekâletinin tesbit ve müsaade edebileceği nisbeti geçmemek şartile sermayelerinin bir kısmını ecnebi memleketlerde kullanabilirler. Bu müsaade her muamele için münferıden veya icabına göre her banka için muayyen hadlere kadar umumî bir şekilde verılebilir. Bu kanunun neşri tarihine kadar ecnebi memleketlerde şube açmış olan Türk bankalarının bu şubelere tahsis ettikleri sermayeden nemiktarını mezkûr şubelere bırakabılecekleri Maliye Vekâleti ile alâkadar banka arasında tesbit olunur. Ecnebı memleketlerde teşekkül edip Türkiyede şube açmış olan bankalar, Türkiyedeki şubelerine tahsis ettikleri sermayeyi ve alelûmum bankalar kabul ettıkleri mevduatı ecnebi memleketlerde plasman ve tevdiat suretile istimal edemeyecekleri gibi Türk borsalarında kote olmıyan esham ve tahvilât ıktısabında ve bunlara mukabil kredi küşadına kullanamazlar. Türk kanunlarına göre teşkil edilmiş bankaların ecnebı memleketlerdeki şubelerine tahsis edeceklerı sermaye aslî sermayelerinden tenzil ve bakiyesi beşinci maddedeki nisbetlere esas ittihaz olunur.

Madde 12 — Türk kanunlarına tevfıkan teşkil edilen ve tasarruf mevduatı kabul eden bankaların ihtiyat akçaları sermayelerinin yüzde ellisine baliğ oluncaya kadar safî kârlarından her sene en az yüzde beşinın ihtiyat akçası hesabına tefrik ve ılâvesi mecburidir.

Madde 13 — Hususî kanunlarla vazedilen hükümler ve Maliye Vekâletıle ve bankalar arasında yapılan muameleler müstesna olmak üzere hiç bir banka hakikî veya hükmî bir şahsa tediye veya Türkiyeye tahsis edılmiş sermaye ve ihtiyat akçası mecmuunun yüzde onunu tecavüz eden bir meblâğ ikraz ve bu miktarı mütecaviz kredi küşadına ve teminat itasına muvafakat edemez. Ancak umumî hizmetler ifa eden imtiyazlı şirketlerle belediyelere ve vilâyet hususî idarelerine ve menafii umumiyeye hadım müesseselerle mülhak ve hususî bütçelerle idare olunan müesseselere veya menkul ve gayri menkul kıymetler veya ticaret eşyası üzerine rehin ve ipotek mukabılinde her hangi bir şahsa yapılacak ikrazat ve küşadına muvafakat edilecek kredi ve verilecek teminat tediye veya Türkiyeye tahsis edilmiş sermaye ve ihtiyat akçaları mecmuunun yüzde otuzuna kadar çıkabilir.

Tediye veya Türkiyeye tahsis edilmiş sermaye ve ihtiyat akçası yekûnu üç milyon liradan ziyade olan bankalar bu madde hükümlerinden müstesnadır.

Madde 14 — Bankalar üç aylık vazıyetlerini gösterir hesap hulâsalarını ve senelik blânçolarını Maliye ve İktısat Vekâletlerince müştereken tesbit edilecek formüle muvafık olarak tanzim ederler. Üç aylık hulâsalar bu devre muamelelerine dair birer raporla birlikte ve Heyeti umumiyece tayin edilen murakıplar tarafından tasdikli olarak taallûk ettiği devrenin hitamından itibaren nihayet üç ay içinde ve senelik bilânçolarla kâr ve zarar hesapları da meclisi idare ve murakıp raporlarile birlikte heyeti umumiyelerinin toplanma tarihinden itibaren bir ay içinde bankalar tarafından Maliye Vekâletine verilir ve blânçolar aynı müddet zarfında biri Resmî Gazete olmak üzere en az iki gazete ile neşir ve ilân olunur. Ecnebi memleketlerde teşekkül edip Türkiyede şube açmış olan bankaların blânço ve hesap hulâsaları Türkiyedeki muamelelerine münhasır olmak üzere idare mekezi ittihaz ettikleri şube tarafından tanzim ve murakıpları bulunmadığı takdirde mezkûr şube

müdür ve başmuhasebecileri tarafından tasdik edilmek ve alelumum bankalarca blânço ve hesap hulâsalarında Türk parası esas tutulmak lâzımdır.

Madde 15 — Türk kanunlarına tevfikan teşkil edilmiş ve edilecek bankaların anonim veya hisse senetli Komandit veya Limitet Şirket halinde olması şarttır. Hususî kanunlarla teşkil olunan bankalar ve emniyet sandığı bu kayitten müstesnadır.

Madde 16 — Bu kanun mucibince mevduat kabulüne mezun olanlardan maada hiç bir fert ve müessese meslek edinerek mevduat kabul edemez. Ancak tasarruf sandıkları hakkındaki 1711 numaralı kanun hükmü mahfuz olduğu gibi resmî ve hususî daire ve müessese ve şirketlerde sırf kendi memur ve müstahdemlerine ait olmak üzere sıhhî ve içtimaî yardım, ihtiyat ve tasarruf temini maksatlarile teşkil edilen sandıklar kendi âzasına munhasır olmak üzere mevduat kabul edebilirler.

Bu kabil sandıklar statüleri dahilinde faaliyette bulunmakla beraber mevcutlarının beş yüz liradan fazlasını millî bankalara tevdia mecburdurlar.

Madde 17 — Bankalar ile emanet veya hesabı carî suretile para kabul edebilecek bilumum müesseselerde, mevcut naktî ve aynî mevduat ile emanet ve hesabı carî şeklindeki her türlü matlubat için, bu banka ve müesseselerin her sene başı, hilâfına tahrirî talepleri olmadıkça, ashabı namına hesap hulâsaları göndermeleri mecburidir. Bu kabîl mevduat, emanet ve matlubattan en son talep veya muamele tarihinden itibaren, on sene geçtiği halde ashabı tarafından aranılmamış olanları, bu müddetin hitamından itibaren altı ay zarfında, banka ve müesseseler tarafından sahiplerinin isim ve hüviyetleri ve malûm olan adresleri ve haklarının faizile beraber baliğ olduğu miktarlar gösterilmek suretile tanzim edilecek bir cetvel ile Maliye Vekâleti emrine, Cümhuriyet Merkez Bankasına tevdi olunur. Bu kanunun neşri tarihinde, banka ve müesseseler yedinde bulunup, on seneden beri muamele görmemiş veya sahipleri tarafından aranılmamış olan mevduat, emanet ve hesabı cari şeklindeki her türlü matlubat hakkında da bu hüküm tatbik edilir.

Cümhuriyet Merkez Bankasına cetvelile birlikte tevdi olunacak bu kabîl haklar mezkûr banka tarafından tevdi tarihinden itibaren dört sene müddetle muhafaza ve bu müddet zarfında sahip veya vârislerini tahkika çalışmakla beraber her sene başı ashabı namına tebliğat icra ve gazeteler ile de sahip veya vârislerinin bankaya müracaatları ilân olunur. Dört sene hitamında sahibi veya vârisi çıkmıyan mevduat, emanat ve hesabı cari matlupları, Devlete intikal eder.

Türkiyede faaliyette bulunan bankalar, muamelelerini tasfiye etmek istedikleri takdirde, keyfiyeti gezetelerle ilân ve sahiplerine de tebliğ ederek ellerinde bulunan mevduat, emanet ve hesabı cari matluplarını vadeli olsalar bile vadelerini beklemeksizin, iki ay zarfında iadeye ve bu müddet zarfında sahibi müracaat etmeyen mevduatı Maliye Vekâleti emrine Cümhuriyet Merkez Bankasına tevdie mecburdurlar. Cümhuriyet Merkez Bankası bu suretle tevdi olunan tasarruf mevduatı hakkında bu maddede gösterilen on ve dört sene müddetlerine göre muamele eder.

Madde 18 — On yedinci madde mucibince Maliye Vekâleti emrine Cümhuriyet merkez bankasına tevdi edilmesi lâzımgelen mevduat, emanet ve hesabı cari matluplarını ketim, hile ve ihmal veya sair bir suretle vaktinde ihbar ve tevdi etmeyen banka ve müesseselerden tevdii icap eden bu haklar muayyen bedel veya kıymetlerinin bir misli fazlasile istifasına ve yüz liradan aşağı olmamak üzere bin liraya kadar ağır para cezası alınmasına mahkûm edilir.

Madde 19 — Bu Kanun hükümlerinin tatbikına nezaret vazifesile mükellef olmak üzere Maliye ve İktısat Vekâletlerince müştereken lüzumu kadar yeminli (bankalar murakıbı) unvanlı memurlar intihap ve tayin olunur. Bu murakıpler yeminlerini İcra Vekilleri Heyeti huzurunda yaparlar.

Bankalar murakıplerinin haiz olacakları vasıfları ve şartları ve çalışma tarzları da Maliye ve İktisat Vekâletlerince müştereken tesbit edilir.

Bankalar murakıpleri hiç bir suretle bankalardan mevduat sahiplerinin isimlerini havi cetvel istiyemezler.

Bankalar murakıplerinden teftiş ve murakabe münasebetile muttali olacakları sıraları ifşa edenler Devlet teşkilât ve vazifelerinde ve bankalarda bir daha istihdam edilmezler. Bundan başka bu gibiler yüz liradan aşağı olmamak üzere bin liraya kadar ağır para cezası ve bir aydan aşağı olmamak üzere hapisle de cezalandırılırlar.

Madde 20 — Bu kanun hükümlerine muhalif muamelelerde bulunan veya Maliye Vekâleti yahut bankalar murakipleri tarafından bu kanuna müsteniden istenen malûmatı vermekten istinkâf veya bankalar murakiplerinin serbestçe vazife görmelerine mümanaat eden bankaların salâhiyetli memurları ilk defasında yüz liradan aşağı olmamak üzere bin liraya kadar ağır para cezasına mahkûm edilirler. Tekerrürü halinde bu ceza üç misline kadar çıkarılır ve mevduat kabulüne mezun olanların izinleri de Maliye Vekâletince kaldırılabilir.

Madde 21 — Banka meclisi idare azalarının heyeti umumiyelerinden ve müdür, muhasip ve salâhiyetli memurlarının meclisi idarelerinden müsaade almaksızın doğrudan doğruya veya dolayısile kendi bankalarile ticarî muamele yapmaları memnudur.

Bu hükme muhalif hareket edenler ve yukarıki fıkrada yazılı müsaade alınmaksızın muameleyi yapan âmiri ita sıfatında bulunanlar yüz liradan bin liraya kadar ağır para cezasına ve üç aya kadar hapse mahkûm edililer.

Madde 22 — Bilûmum banka memurlarından mensup oldukları müesseseye ait sırları ifşa edenler veya müesseseye müteallik malûmatı kendi lehlerine kullananlar üç aya kadar hapis veya bin liraya kadar ağır para cezasile veya bu cezaların her ikisile cezalandırılırlar.

Madde 23 — Cümhuriyet Merkez Bankası muamelâtile murakabesi hakkında 1715 numaralı kanun hükmü mahfuzdur.

Madde 24 — Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 25 — Bu Kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

1932 malî senesi Muvazenei Umumiye Kanununa merbut bütçelerde bazı tadilât yapılmasına dair kanun

Kanun №: 2244 Kabul tarihi: 30/5/1933

Madde 1 — 1932 malî senesi muvazenei umumiyesine dahil daire bütçelerinin merbut cetvelde yazılı fasılları arasında (12 608) liralık münakale yapılmıştır.

Madde 2 — Bu Kanun 29 mayıs 1933 tarihinden muteberdir.

Madde 3 — Bu Kanunun hükmünü icraya Maliye Vekili memurdur.

Merbut cetvel

F.	M.	Muhassasatın nev'i	Tenzil edilen Lira	zammedilen Lira
		Jandarma Umum Kumandanlığı		
371	1	İaşe bedeli	4 500	
		Millî Müdaafaa Vekâleti (kara kısmı)		
704	2	Müfettişler harcırahı	157	
705	2	Mükâleme bedeli	1 500	
710	1	Demirbaş talim ve terbiye malzemesi masrafı	710	
713		Avrupa fabrikalarına gidecek heyetin harcırah masrafları	349	
717		Şehitliklerin bilûmum levazımı inşaiye masrafı ve bekçi ücreti	1 400	
724	2	Jandarma efrat ve hayvanatının kara ordusu hastanelerinde tedavi ve iaşe masrafları	1 500	
		Millî Müdafaa Vekâleti (hava kısmı)		
746		Muayyenat		
	1	Tayinat	823	
	2	Hayvan yem bedeli	13	
	3	Mahrukat	257	
		Fasıl yekûnu	1 093	
750		Nakliyat	379	
		Harita Umum Müdürlüğü		
827		Müteferrika	150	
832	1	Efrat iaşe masrafı	550	
833	1	Melbusat	320	
		Jandarma Umum Kumandanlığı		
356		1683 numaralı kanunun 58 inci maddesi mucibince verilecek tekaüt ikramiyesi		4 500
		Millî müdafaa Vekâleti (kara kısmı)		
719		İnşaat ve tamirat ve sabit tesisat masrafları		8 108
		UMUMÎ YEKÛN	12 608	12 608

Hava yolları Devlet işletme idaresi 1933 malî senesi bütçe kanunu

Kanun №. 2245 *Kabul tarihi: 30/5/1933*

Madde 1 — Hava yolları Devlet işletme idaresi 1933 malî senesi masrafları için merbut (A) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (180 000) liralık tahsisat verilmiştir.

Madde 2 — İdarenin 1933 malî senesi masraflarına karşılık olan varidatı merbut (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (180 000) lira olarak tahmin edilmiştir.

Madde 3 — İdarenin 1933 malî senesi müstahdemleri kadrosu merbut (C) işaretli cetvelde gösterilmiştir.

Madde 4 — İdare tarafından işletilmekte olan tayyarelerin hasılatı buna mahsus kanun ve tarifler dairesinde alınır.

Madde 5 — 1932 malî senesi zarfındaki işletmeden Tayyare cemiyetinin aldığı hasılat bu idareye devir ve idarece varidat kaydolunur.

Madde 6 — İdarenin 1933 malî senesi varidat ve masraf evrakı müsbitesi Divanı muhasebatça tetkikatı icra edildikten sonra idarece hıfzedilir.

Madde 7 — Hava yolları Devlet işletme idaresi, masraf bütçesinin ücret ve masraf tertiplerinden yapılacak tasarruflarla tahmin edilen varidat fazlasından yüzde seksenini tecavüz etmeyen miktarile malzeme, benzin ve sair stok iddihar etmeğe mezundur.

Madde 8 — Bu Kanun 1 haziran 1933 tarihinden muteberdir.

Madde 9 — Bu Kanunun hükümlerini icraya Millî Müdafaa ve Maliye Vekilleri memurdur.

31/5/1933

A — CETVELİ

Fasıl	Madde	Muhassasatın nev'i	1933 senesi için kabul edilen Lira
1		Ücret ve gündelikler	
	1	İdare merkezi, istasyonlar ve uçuş ve yer hizmetine memur daimî müstahdemler ücreti	56 280
	2	Muvakkat müstahdemler ücreti	208
	3	Kilometre uçuş parası	7 000
		Yabancı mütehassıslar ücreti	0
		Fesıl yekûnu	63 488
2		İşletme masrafları	
	1	Tayyare, otobüs gibi işleyen vasıtaların benzin, yağ ve sair masrafları	60 000
	2	Hava ve yer nakıl vasıtalarının satın alınması, kiralanması, tamiri	5 792
		Fasıl yekûnu	65 792
3		İdare masrafları	
	1	Kırtasiye, matbu evrak, ilân, reklâm, telgraf, tenvir, teshin masrafları	2 700
	2	Mefruşat ve levazım	900
	3	Müteferrik masraflar	900
		Fasıl yekûnu	4 500
4		İnşaat, tesisat, meydanların istimlâk, kira, ıslah ve tesviyesi	16 220
5		Tayyare, malzeme ve tesisatın sigortası	30 000
		Umumî yekûn	180 000

B — CETVELİ

Fasıl	Madde	Varidatın nev'i	1933 senesi için tahmin edilen Lira
1		Hava yolları işletme hasılatı	
	1	Ankara - İstanbul kısmından	70 000
	2	İstanbul - Diyarbekir kısmından	10 000
	3	Beynelmilel havaî münakalâttan	50 000
	4	M. M. Vekâleti hava nâzım faslından	50 000
		Fasıl yekûnu	180 000
		Umumî yekûn	180 000

C — CETVELİ

Memuriyetin nevi	Adet	Ücret Lira
İdarei merkeziye		
Müdür	1	200
Muhasip	1	100
Kâtip	1	80
Tercüman (Biri İstanbul için)	2	100
	5	
İşletme kısmı		
Müdür muavini	1	100
Kâtip	1	80
	2	
Nakliyat kısmı (İşletme müdürü emir ve nezaretinde)		
Memur	1	100
Kâtip	1	80
	2	
Hareket memurları		
İstasyon memurları	6	90
Pilot	6	200
Başmakinist	1	150
Makinist	10	70:90
Telsizci	6	100
Şoför	3	60
» muavini	3	40
	35	

Küçük Menderes nehri ile tabilerinin ıslahına ait kanun

Kanun №: 2246 *Kabul tarihi 30/5/1933*

Madde 1 - Küçük Menderes nehri su havzası içinde bulunan :

A) Bütün dere, çay, nehir, kol ve ayakları ve azmakların l zum görülenleri ve hususile Fetrek ve Tiryanda dereleri üzerinde ıslahat icrası;

B) Hassatan Tire kasabasının Hüseyin aga köprüsünden başlıyarak denize kadar Menderes yatağı ve azmaklarının düzeltimesi ve setler inşası suretile sel zararlarının önüne geçilmesi;

C) Bütün göl ve bataklıklarla bu gibi su altında kalan sair arazinin kurutulması veya ıslahı ve icap eden göllerin feyezanı hazine bendi şekline sokulması ile bu maksatla görülecek diğer su işlerinin yapılması için en çok dört senede bitirilmek üzere 3,5 milyon liranın sarfına ve gelecek senelere sari taahhüdat icrasına ve bu maksatla bono ihracına mezuniyet verilmiştir.

Madde 2 — İşbu ameliyat neticesinde kurutulan ve sel zararlarından kurtarılan veya düzeltilen araziden sahipsiz olanlarının Hükûmete geçmesini teminen ameliyata başlamazdan evvel tedbir alınır.

Madde 3 — Daimî surette su altında kalmış veya bataklık haline gelmiş iken ıslahat neticesinde kurutulan sahipli arazinin yarısı Hazineye intikal eder. Meydana çıkacak bu gibi yerlerin sahipleri arazi terkine razı olmadıkları takdirde mahallî idare heyetlerince takdir edilecek bedelin nısfını vererek tamamını tasarruf etmekte muhtardırlar.

Senenin muayyen mevsimlerinde su altında kalmış veya vakit vakit sellere maruz kalmak gibi ahval yüzünden kısmen mutazarrır olan arazinin yine ıslahat neticesinde kurutulan aksamının dörtte biri Hazineye intikal eder.

Bu baptaki muamele birinci fıkrada yazılı hükümlere göre takip olunur.

Madde 4 — İşbu ıslahatın yapılması için her sene sarfedilecek meblâğ Nafıa Vekâleti bütçesine konulur.

Madde 5 — Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 6 — Bu Kanunun hükümlerini icraya Nafıa ve Maliye Vekilleri memurdur.

31/5/1933

İstanbul Darülfününunun 1930 malî senesi hesabı kat'i kanunu

Kanun №: 2216 *Kabul tarihi: 24/5/1933*

Madde 1 — İstanbul Darülfününunun 1930 malî senesi umum masarifi bitişik (A) cetvelinde gösterildiği üzere (806 774) lira (10) kuruştur

Madde 2 — İstanbul Darülfününunun 1930 malî senesi umum varidatı bitişik (B) cetvelinde gösterildiği üzere (838 980) lira (19) kuruştur.

Madde 3 — 1930 senesi içinde sarfolunmayıp iptal olunan tahsisat bakiyesi (A) cetvelinde ayrı bir sütunda gösterildiği üzere (82 567) lira (90) kuruştur.

Madde 4 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 5 — Bu kanunun icrasına Maarif Vekili memurdur.

28/5/1933

A — Cetveli

F.	Muhassasatın nev'i	Muhassasat Lira	Sarfiyat Lira	Sarfiyat K.	Sarfedilmeyip iptal olunan muhassasat Lira	Sarfedilmeyip iptal olunan muhassasat K.
1	Maaş çüret tahsisat	36 672	36 545	98	126	02
2	Mefruşat ve demibaş	1 000	999	82	0	18
3	Levazım	39 000	38 924	78	75	22
4	Müteferrika	10 320	9 004	25	1 315	75
5	Masarifi mütenevvia	6 000	5 965	59	34	41
6	Tercüme, muhaberat, neşriyat ve levazımı tabiye masarifi	4 800	4 724	84	75	16
7	Harcırah	2 500	2 122	20	377	80
8	Telefon tesisat ve muhabere ücreti	2 200	2 163	93	36	07
9	Kongreler ve ecnebi darülfünunları mesaisine iştirak masrafı	4 500	2 746		1 754	
10	Darülfünun temsil masrafı	3 000	2 995	39	4	61
11	Tetkikat ve taharriyatı ilmiye ve ttetebbü seyahatleri masrafı	5 500	1 406	75	4 093	25

F.	Muhassasatın nev'i	Muhassasat Lira	Sarfiyat Lira	K.	Sarfedilmeyip iptap olunan muhassasat Lira	K
12	Gazi Mustafa Kemal mükâfatı	1 500	0		1 500	
13	Umumî kütüphane masarifi umumiyesi ve kitap bedeli	4 256	4 216	46	39	54
14	Fakir talebeye muavenet	1 000	990		10	
15	Tamirat	7 000	6 975	69	24	31
16	Ecnebi mütehassısları ücret ve harcırahlarile mütercimleri ücreti	78 000	62 128	60	15 871	40
17	Ecnebi memleketlerde tahsil edecek talebe masrafı	4 000	3 999	92	0	8
18	Tıp medresesi maaş ve tahsisatı	113 376	103 951	67	9 424	33
19	Tıp medresesi masrafı	152 500	152 340	89	159	11
20	Eczacı ve dişçi mektepleri maaş ve ücreti	25 848	23 787	85	2 060	15
21	Eczacı ve dişçi mektepleri masrafı	9 800	9 762	33	37	67
22	Hukuk medreseleri maaş ücret ve tahsisatı	27 420	22 349	61	5 070	39
23	Hukuk medreseleri masrafı	7 000	6 795	19	204	81
24	Edebiyat medresesi maaş ücret ve tahsisatı	27 600	23 155	36	4 444	64
25	Edebiyat medresesi masrafı	10 500	9 923	19	576	81
26	Coğrafya darülmesaisi seyahati tetkikiye ve masarifi umumiyesi	2 500	2 498	38	1	62
27	İlâhiyat medresesi maaş ücret ve tahsisatı	10 440	9 631	53	808	47
28	İlâhiyat medresesi masrafı	1 800	1 787	50	12	50
29	Fen medresesi maaş, ücret ve tahsisatı	29 790	25 761	27	4 028	73
30	Fen medresesi masarifi	25 500	24 948	09	551	91
31	Arziyat tetkiki ve masarifi umumiyesi	1 000	999	30	0	70
32	Tahsisatı fevkalâde	230 020	202 859	74	27 160	26
33	788 numaralı kanunun tatbik masrafı	2 000	312		1 688	
34	Geçen sene düyunu	1 000			1 000	
	Yekûn	889 342	806 774	10	82 567	90

B - CETVELİ

F.	M.	Varidatın nev'i	Muhammenat Lira	Tahsilât Lira	K.
1	1	Muvazenei umumiyeden verilen	800 000	800 000	
	2	İstanbul şehramanetinden	10 000	0	
	3	Teberruat	4 000	442	48
	4	Hasılatı müteferrika	15 000	11 823	92
2	1	Ücret ve harçlar	20 000	11 620	57
	2	İlmî âsar ve risaleler hasılatı	6 000	91	92
3	1	Ücret ve harçlar	12 000	6 581	75
2	1	Vekâletnamelerden alınan iane	5 000	2 248	46
	3	İlmî eserler ve risaleler satış hasılatı	3 000	714	72
4	1	Ücret ve harçlar	4 000	1 156	5[illegible]
	2	İlmî eserler ve risaleler satış hasılatı	3 000	356	84
5	1	Ücret ve harçlar	500	0	
	2	İlmî eserler ve risaleler satış hasılatı	500	110	24
6	1	Ücret ve harçlar	2 500	1 610	25
	2	İlmî eserler ve risaleler satış hasılatı	3 000	23	54
7	1	Ücret ve harçlar	2 000	2 199	
		Yekûn	890 500	838 980	1[illegible]

Konya ovası sulama idaresinin 1930 malî senesi hesabı kat'i kanunu

Kanun №: 2217 *Kabul tarihi: 24/5/1933*

Madde 1 — Konya ovası sulama idaresinin 1930 malî senesi masarifi bitişik (A) cetvelinde gösterildiği üzere (104 477) lira (79) kuruştur.

Madde 2 — Mezkûr idarenin 1930 senesi varidatı bitişik (B) cetvelinde gösterildiği üzere (120 542) lira (60) kuruştur.

Madde 3 — 1930 senesi içinde sarfolunamayıp iptal olunan tahsisat bakiyesi (A) cetvelinde ayrı bir sütünda gösterildiği üzere (126 881) lira (21) kuruştur.

Madde 4 — Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 5 — Bu Kanunun icrasına Nafıa Vekili memurdur.

28/5/1933

A — cetveli

Fasıl	Muhassasatın nev'i	Muhassasat Lira	Sarfiyat Lira	K.	Sarfolunamayıp iptal olunan muhassasat Lira	K
1	Ücurat	71 840	50 981	38	20 858	6[illegible]
2	Masarifi idare	17 910	9 671	38	8 238	6[illegible]
3	Alât ve edevatı fenniye ve inşaiye	5 000	793	67	4 206	[illegible]
4	Kanallar ve imalâtı sairenin tamiratı mütemadiye masrafı	20 000	14 044	54	5 955	[illegible]
5	Tamirat ve tathiratı esasiye ve yeninden açılacak ve imal edilecek kanallar ve imalâtı sınaiye ve mebani inşaat masrafı	109 609	28 116	13	81 492	[illegible]
6	Masarifi gayrimelhuza	2 000	0		2 000	
7	Geçen sene düyunu	5 000	870	69	4 129	[illegible]
	Yekûn	231 359	104 477	79	126 881	[illegible]

B – cetveli

F.	Varidatın nev'i	Muhammenat Lira	Tahsilât Lira	K.
1	Sulama ücreti	139 100	23 442	34
2	Değirmen ve fabrikalar su ücreti	250	30	
3	Hasılâtı müteferrika	2 009	2 698	29
4	Bakaya tahsilâtı	10 000	24 371	97
5	Umumî bütçeden muavenet	80 000	70 000	
	Yekûn	231 359	120 542	60

Ankara şehri imar müdürlüğünün 1930 mali senesi hesabı kat'i kanunu

Kanun №: 2218 *Kabul tarihi: 24/5/1933*

Madde 1 — Ankara şehri imar müdürlüğünün 1930 malî senesi masarifi bitişik (A) cetvelinde gösterildiği üzere (384 643) lira (93) kuruştur.

Madde 2 — Ankara şehri imar müdürlüğünün 1930 senesi varidatı bitişik (B) cetvelinde gösterildiği üzere (410 084) lira (5) kuruştur.

Madde 3 — 1930 senesi içinde sarfolunmayıp iptal olunan tahsisat bakiyesi (A) cetvelinde ayrı bir sütunda gösterildiği üzere (85 356) lira (7) kuruştur.

Madde 4 Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 5 Bu Kanunun icrasına Dahiliye Vekili memurdur.

28/5/1933

A — cetveli

F.	Muhassasatın nev'i	Muhassasat Lira	Sarfiyat Lira	K	Muhassasat bakiyesi olup iptal olunan Lira	K
1	Ücret	39 120	34 288	05	4 831	95
2	Ecnebi mütehassısları ücret ve tazminatı	44 810	44 388	47	421	53
3	Harcırah	150	149	89	0	11
4	Mefruşat ve demirbaş ve alât ve edevat ve levazımı fenniye	800	547	30	252	70
5	Levazım	2 200	1 720	37	479	63
6	Masarifi mütenevvia	3 450	3 358	10	91	90
7	Masarifi müteferrika	199 360	136 066	48	63 293	52
8	Plân bedeli taksiti	15 000	0		15 000	
9	İstikraz masrafları	165 110	164 125	27	984	73
	Yekûn	470 000	384 643	93	85 356	07

B — cetveli

F.	Varidatın nevi	Muhammenat Lira	Tahsilât Lira	K
1	Umumî bütçeden muavenet	250 000	250 000	
2	Varidatı mütenevvia	5 000	4 590	78
3	Hal ve saire akar hasılatı	65 000	45 493	27
	İstikraz hasılatı	0	110 000	
	Yekûn	320 000	410 084	05

Hususî Hastaneler Kanunu

Kanun №: 2219 *Kabul tarihi: 24/5/1933*

BİRİNCİ FASIL

Hususî hastanelerin tarifleri ve açılma şartları

Maade 1 — Devletin resmî hastanelerinden ve husus idarelerle belediye hastanelerinden başka yatırılarak hast tedavi etmek veya yeni hastalık geçirmişlerin zayıfları yenide eski kuvvetlerini buluncaya kadar sıhhî şartlar içinde beslenmel ve doğum yardımlarında bulunmak için açılan ve açılacak ola sağlık yutları «Hususî hastaneler» den sayılır. Bunların açılma kullanma, kapanma şartları bu kanunun hükümlerine bağlıdır.

Madde 2 — Kendi kanunlarına ve nizamname ve şartname lerine göre hususî şirketler ve müteahhitler ve fabrikalar v ticaret, ziraat, sanat ve nafıa işlerinde çok işçi çalıştıra şahıslar, amele birlikleri ve bu gibi diğer şahıslar ve teşekkülle tarafından kendi işçilerinin ve işlerinde kullandıkları adamların hastalıklarını tedavi ve sağlıklarını korumak için açılacal hastane, revir ve diğer sağlık yurtları bu kanunun hükümlerin bağlı olmayıp bunların açılma ve kapanma şartları kendi kanu ve nizamname ve talimatnamelerine göre yapılır. Bunları açılmalarında, bağlı oldukları teşekküller tarafından, bir beyan name ile Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletine bildirilir.

Madde 3 — Hususî hastaneler Sıhhat ve İçtimaî Muavene Vekâletinin müsaadesile açılır. Bu müsaadenin verilmesi içi şahıslara ait hastanelerin mesul müdürleri ve diğer hastanele rin de bağlı oldukları teşekküllerin salâhiyetlileri tarafında Valiliğe bir istida verilir. Bu istidada açılmak istenilen hastane lerin yeri, hastane yapılarının vasıfları ve ne gibi hastala kabul ve ne kadar paralı veya parasız hasta tedavi edileceğ konulacak yatak sayısı, hastane işlerini çevirecek mesul mi dürün ismi, hastanenin kurulması ve çalıştırılması için konaca karşılık paranın ne kadar olduğu açıkça yazılarak aşağıdak vesikalar da bu istidaya bağlanır:

1 - Hastane yapılacak bina ve müştemilâtının vaziyet mevkii, dört yanı, su yollarının, lâgamlarının tertiplerini göster iki tane harita;

2 - Hastane yapılacak bina ve müştemilâtının iç bölmel rini ve tesisatını gösterir her kat için ayrı ayrı iki tane plân;

3 - Hastane içinde yapılacak bütün tertipleri ve techizle gösteren etraflı iki rapor;

4 - Açılmak istenilen hastanenin kurulması ve çalıştırılma için lâzımgelen sermayenin mevcudiyetini ve ne kadar olduğun gösterir vesikalar.

Madde 4 - Üçüncü maddeye göre verilen istida üzerin hastane yapısı ve başka şartları Sıhhat ve İçtimaî Muaven müdürü ile Devlet idarelerinde çalışan bir mühendis tarafında tetkik olunarak eksikleri varsa tamamlattırıldıktan sonra val nin de düşündüklerile beraber bu kâğıtlar dosyası Sıhhat v İçtimaî Muavenet Vekâletine gönderilir. Vekâletçe de lüzu görülecek tetkikler yapıldıktan sonra şartları uygun görülürs açılma ruhsat kâğıdı verilir. Bu hastaneler, açılma ruhsat kâğı verildikten sonra altı ay içinde açılmazsa ruhsat kâğıdın hükmü kalmaz.

Madde 5 — Yeniden yapılacak hastane ve müştemilâ plânları tetkik olunmak üzere evvelâ Sıhhat ve içtimaî muaven vekilliğine gönderilir.

İnşaatın hitamından altı ay sonra hastane açılmazsa dö düncü madde hükmü tatbik olunur.

Madde 6 — Hususî hastanelerin başkalarına devrinde eski sahiplerinin ilişikleri kesildikten sonra bu kanunun üçüncü ve dördüncü maddeleri hükümleri yaptırılır.

Devir alacak kimse bu mükellefiyetleri ifa edinceye kadar hastanenin eski sahibinin mesuliyeti devam eder.

Madde 7 — Hakikî veya hükmî şahıslar tarafından hastane açılmak üzete teberrü veya vakfolunan para ve malların idaresi vakfeden tarafından Evkaf idaresi, Vılâyet hususî idareleri ve Belediyeler gibi Devlet teşkilâtına verildi ise bu hastaneler tayin edilen bu ıdareler tarafından, eğer vakfeden tarafından mütevelli gösterilmemiş ise Vilâyet hususî idareleri tarafından tesis ve idare olunur. Bu hastanelerin kurulma ve çalıştırılmaları umumî hastaneler gibidir. Tesis ve idareleri Devlet teşkilâtından başkasına verilmiş olan vakıf hastaneler bu kanun hükümlerine bağlı olup idare işleri vilâyetlerin murakabesi altındadır

Madde 8 — Bu kanun ile gösterilen vasıf ve şartlarda olmayarak hekimler ve diğer şahıslar tarafından hasta yatırılmak için hususî yerler açılması veya hekimlerin muayenehane veya oturdukları yerlerin bir parçasına hasta yatırmak tedavisine tahsis etmeleri yasaktır.

İKİNCİ FASIL

Hususî hastanelerin teşkilâtı

Madde 9 — Hususî hastanenin mes'ul bir müdürü bulunur. Bu müdürün Türkiyede san'atini yapmağa izinli Türk hekim olması ve ikisi hastanelerde olmak üzere en aşağı beş yıl Türkiyede hekimlik etmiş ve yahut Devlet meslek memurluklarında çalışmış bulunması, herhangi bir suçtan dolayı ağır hapse veya şeref ve haysiyeti bozan suçlar yüzünden hapse mahkûm olmaması lazımdır.
1219 numaralı kanunda gösterilen (Âlî Haysiyet Divanı) kararile muvakkaten san'atinin icrası yasak edilen hekimler bu yasağın sürdüğü zaman içinde hastanelerde mes'ul müdür olamaz.

Madde 10 — Hakikî şahıslardan gayriye ait olan hastanelerde malî hususatı temin ve idare tarzlarını murakabe etmek üzere mensup oldukları teşekküller tarafından tayin olunan idare heyetleri bulunur.

Madde 11 — Münhasıran emrazı akliye malûllerinin muhafaza ve tedavisine veya çocuk hastalara ve yahut doğum yardımlarına mahsus hususî hastanelerin müdürü mes'ulleri bunların her birine ait tababet şubelerinde, verem sanatoryomlarının müdürü mes'ulleri de emrazı dahiliyede birinci sınıf mütehassıs tabip olurlar.

Madde 12 — Hususî hastaneler, almağa mezun oldukları hastalar için bu hastaların istedikleri hekimleri davete ve tedavinin bu hekimler tarafından yapılmasını kabule mecburdurlar. Eğer hastalar hariçten hekim getirmek arzu ve talep etmezlerse hastaneler bu vazifeyi birinci sınıf muvazzaf mütehassıs tabiplerine tevdi ederler. Bu mütehassıslar bakılması kendilerine tevdi edilen hastaların tedavisinden mes'uldürler. Birinci sınıf mütehassıs mesul müdürler, kendi ihtisas şubeleri mütehassıslığını da ustlerine alarak yapabilirler.

Madde 13 — Yirmi yataklıya kadar olan hususî hastahaneler hasta bakıcılardan ve diğer işler için kullanılan adamlardan başka bir hasta bakıcı hemşire (doğum evleri için ebe) kullanmağa mecburdurlar. Yatak sayısı yirmiden fazla olanlarda en az ne kadar hemşire çalıştırılacağı bir nizamname ile tayin olunur.

Madde 14 — Hakikî şahıslarla şirketlerden başkalarına ait olan veya sırf hayır için açılan hususî hastahaneler dışarıdan gelen hastaları parasız muayene ve tedavi etmek ve parasız ilâç vermek üzere hastahaneye bağlı poliklinik ve diplomalı eczacı idaresinde eczahane açabilirler.

Madde 15 — 14 ncü madde hükmüne girmemiş hususî hastahanelerden otuz yataklıya kadar olanlar (her vakit hazır bulundurulması mecburî olanlardan başka) ilâçları şehir eczahanesinden alabilirler. Elli yataklıya kadar olanların ilâçlarını nasıl alacakları, hastahanenin yerinin şehre uzaklığına göre, Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletince tayin olunur. Bütün hususî hastahanelerden yatak sayısı elliden fazla olanlar bir eczahane ile lüzumu kadar eczacı bulundurmak mecburiyetindedırler. Hususî hastahanelerden bedelle dışarıya ilâç verilmesi yasaktır.

Madde 16 — Her hususî hastahanede yatak sayısına uygun şekilde seririyat lâburatuarı ve arıtma etüvü, verem sanatoryomlarında her türlü teşhis yapacak kuvvette bir Röntgan cihazı, cerrahî ve doğum ameliyelerini yapan hastahanelerde muntazam ameliyathaneler bulunur. Bu tesisat bulunmayan hastaneler hasta alamazlar. Verem sanatoryomları, doğum evleri ve bulaşıcı hastalıklar kabul edenlerden başka hususî hastanelerde, yatak sayısı yirmi beşten noksan olduğu ve yakınında şehre ait temizleme istasyonu bulunduğu halde, arıtma etüvleri bulundurmak mecburî değildir.

Madde 17 — Hususî hastane binalarının tahsis edilecekleri işlere göre ne gibi vasıf ve şartlarda olmaları lâzımgeldiği bir nizamname ile tayin edilir.

Madde 18 — Doğum evlerinden başka hususî hastanelerde hastalar için yatak sayısı en aşağı ondan az olamaz. Ruhsat kâğıtlarında yazılı yatak sayısının arttırılması ve azaltılması ve hastanenin başka bir yere taşınması Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletinin müsaadesile olur.

Madde 19 — Mes'ul müdürlüğü de deruhte etmiş hususî hastane sahibi ölürse hastane kapatılarak ruhsatı geri alınır. Fakat varisleri hastaneyi işletmek isterlerse hastane kapatılmıyarak mahallî Hükûmetin malûmat ve muvafakatile derhal bir tabip vekil seçilir ve bir ay içinde matlup evsafı haiz yeni mes'ul müdür tayin olunur. Diğer hususî hastanelerin mes'ul müdürlerinin ölümünde veya mes'ul müdürlükten büsbütün ayrılmalarında da hastane yine kapatılmaz; mahallî Hükûmetin muvafakat ve malûmatı ile derhal bir vekil tabip seçilmesi şartile bir ay içinde yeni mes'ul müdürü tayin edilir.

Madde 20 — Müdürü mes'ullerin mazeretleri zuhurunda yerlerine ayni evsafta bir hekim bırakmak ve mahallî Hükûmet tabibine malûmat vermek şartile bir haftaya kadar hastaneden infikâkleri caizdir Bir haftadan fazla infikâk için Sıhhat ve İçtimaî Muavenet müdürlerinden izin alırlar. Bu iznin müddeti üç ayı geçemez.

Madde 21 — Hususî hastanelerin yapacakları hizmetlere göre nevileri ve her birinin idare şekilleri ve muhakkak bulunması lâzımgelen sıhhî ve tıbbî eşya, alet ve ilâçların cinsleri ve en aşağı bulunması şart olan miktarları, hastane yapılarının sıhhî şart ve vasıfları ve iç taksimleri, fennî kayitlerin tanzim ve muhafazası, hekimlerin ve müstahdemlerin kadrosu, hastaların kabul ve muayeneleri ve cerrahî ameliyeden evvel müşahede kâğıdına kaydı icap eden hususlar, bu kanunun neşrinden sonra, Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletince tanzim edilecek bir nizamname ile tayin olunur.

Madde 22 — Bu kanunun neşri zamanında mevcut hususî hastanelerin mesul müdürleri ve sahipleri 21 inci maddede yazılan nizamnamenin neşrinden sonra altı ay içinde kendi hastanelerinin her türlü hususlarını kanun ve nizamname hükümlerine göre tamamlamağa borçludrlar.

ÜÇÜNCÜ FASIL

Hususî hastanelerin vazifeleri

Madde 23 — Hususî hastanelerin müdürleri hastanelerin her türlü malî ve idarî işlerinden mesul ve hastaların fennî şekilde tedavî ve istirahatlerini temine mecburdurlar

Madde 24 — Hususî hastanelere ruhsat kâğıtlarında nevi bildirilen hastalar kabul ve tedavi olunurlar. Bulaşıcı ve salgın hastalıklardan ait olduğu vekâletçe tayın olunanlar ancak hususî taksimat ve teşkılâtı olan hususî hastanelere alınırlar.

Madde 25 — Hususî hastanede yatan hastalar tıbbî müşavere veya tedavi için dışarıdan istedıkleri hekımleri çagırabilirler. Bu hekimlerin hastaya cerrahî ameliyat yapabilmeleri tababet ve şuabatı sanatlerinin icrası tarzına dair kanunun 23 ncü maddesi hükmüne bağlıdır.

Madde 26 — Hususî hastanelerde para ile yatan hastalardan sınıflarına gore alınacak gündelik ücrette; ikamet, iaşe ve hastalığın icaplarına göre yapılması lâzımgelen bütün bakım ve hastanede yapılan basit lâburatuar muayeneleri ve 12 nci maddede yazılı hastanenin muvazzaf mütehassıs hekimleri ücretleri dahildir. Ancak cerrahî ameliyeler ile hastanın istemesile dışarıdan çağırılacak hekimin muayene ve tedavi paralarile ilâç ve pansımanlarına sarfolunan malzeme ve Röntgen muayenelerinin paraları hastalar tarafından ayrıca ödenir.

Fakat verem sanatoryomlarında Röntgen muayenesi için hiç bir üçret alınmaz.

Madde 27 — Hususî hastanelerde mütehassıslar tarafından kullanılan ve mahsus kanunlarındaki vasıflarda bulunan Röntgen ve seririyat lâburatarlarında hastanede yatmıyanlara ait ücretli muayeneler yapılabilir

Madde 28 — Hususî hastanelerde yatan hastalardan sınıflarına göre alınacak gündelık ücret Sıhhat ve İçtımaî Muavenet Vekâletince uygun görülecek mıktardan fazla olamaz.

Madde 29 — Karın, göğüs ve beyin ameliyelerile diğer mühim ameliyelerin icrasından evvel yapılması lâzımgelen serirî tetkıkatla lâburatuar muayenelerine ve bunların müşahede kâğıtlarında tamamen tesbitine ve ameliyattan evvel hastanın mevcutsa bünyevî ve ârızî manialarının tadil ve izalesine ve an bir evvel ameliyat yapılması ıcap eden vak'alarda serirî tetkiklerin ve lâburatuar muayenelerinin tehiri sebeplerine ve saireye ait hükümler 21 nci maddede yazılı nizamname ile tayin olunur.

Madde 30 — Hastalık icabı veya başka sebeplerden dolayı mes'ul müdürün veya tedavi eden tabibin talebile hususî hastanelerden diğer hastanelere kaldırılan hastaların isimleri ve kaldırma sebepleri hasta kaldırıldıktan sonra yirmi dört saat içinde mes'ul müdür tarafından Hükûmet tababetine yazı ile bildirilir.

Madde 31 — Hususî hastanelere ruhsat kâğıtlarında yazılan parasız yatak sayısı kadar her zaman parasız hasta kabul ve bu hastalar kabul edildikleri sınıflara göre yurttaki paralı hastalar gibi ihtimamla tedavi olunur. Parasız kabul olunan hastalar kendi arzularile dışarıdan davet olunacak tabiplere ait ücretlerden başka bir para veya başka bır şey vermiyecekleri gibı kendilerinin veya veli ve vasilerinin yazılı muvafakatleri olmaksızın paralı kısma kaldırılamazlar.

Madde 32 — Hususî hastaneler ihtisas daireleri içinde bulunan ve resmî makamlar tarafından para ile tedavi edilmek üzere gönderilen hastaları alır ve tedavi ederler. Âni bir ârıza veya kaza neticesınde müstacelen tedaviye muhtaç olan şahısların hususî hastanelere müracaat veya nakillerinde hastanece derhal acele tedavilerini yapmak mecburidir. Bunlardan fakir olanların yatırılarak tedavileri lâzımsa hastanenin parasız kısmına alınır. Parasız yatakları olmıyan hastaneler bu fakir hastaları nakilleri kabil hale gelinceye kadar yatırarak tedavi ederler. Bu suretle yatırılan fakir hastalara ait gündelik tedavi ve ilâç paraları o yerin belediyesince ödenir.

Madde 33 — Hususî hastanelerin fennî ve idarî muameleleri ve her türlü sıhhî şartları Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletinin murakabesi altında olup, lüzum görüldükçe Sıhhat ve İçtımaî Muavenet müfettişleri ve müdürleri, kazalarda Hükûmet tabipleri tarafından teftiş ve hastanenin her türlü vesikaları tetkik olunur.

Teftiş neticesinde görülen noksanlar, kanuna ve nizamnameye aykırı haller ve hastaneler mesaisinin cereyan suretleri müessesenin teftiş defterine teftişi yapan tarafından kayit ve imza ve ayrıca yazılacak teftiş raporuda Sıhhat ve İçtimî Muavenet Vekâletine gönderilir.

DÖRDÜNCÜ FASIL

Cezaî hükümler

Madde 34 — 33 üncü maddede yazılı teftiş neticesinde meydana çıkarak müesseselerin teftiş defterine kayit ve rapor ile Vekâlete bildirilen ve bu kanun ile ayrıca ceza tayin edilmemiş olan fennî kayitlerde, malzeme, alât, eşyada ve binaların sıhhî şartlarında ve hastane hizmetlerindeki noksanlar ile fennî ve idarî diğer eksikliklerin tayin edilecek zamanlar zarfında tamamlanması Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti tarafından müessese mesul müdürüne yazı ile ihtar olunur.

Madde 35 — 34 üncü maddede mezkûr ihtar hükümlerini tayın olunan zamanda yapmayan hususî hastanelerin mesul müdürleri Türk Ceza Kanununun 526 ıncı maddesi mucibince cezalandırılmakla beraber ihtarı mucip olan noksanlar, hastaların tedavi ve iştirahatine müessir olduğu takdirde ayrıca 36 ıncı madde hükmü de tatbik olunur.

Madde 36 — Usulen meydana çıkacak aşağıda yazılı noksanlar ikmal edilinceye kadar hususî hastanelerin bir kısmına veya tamamına vilâyetler tarafından yeniden hasta kabulü yasak edilir.

1 - 22 nci madde hükümleri yapılmazsa;

2 - 13 ncü maddede yazılan hastabakıcı hemşireler bulunmazsa;

3 - Mesul müdürün ölümü veya kat'î olarak hastaneden infıkâkinden sonra bir ay zarfında yerine başkası tayin olunmazsa veya mesul müdür izinsiz olarak arzusile bir haftadan fazla hastaneyı terkederse;

4 - Hastane binalarının sıhhî ve fennî şartlarında ehemmiyetli derecede noksanlık olur ise veya hastaların tedavi ve istirahatlerine müessir olacak derecede sıhhî ve fennî hizmetlerde nosanlık görülürse;

5 - 16 nci madde ahkâmı tamamile icra edilmez ise;

Madde 37 — 35 nci maddede yazılan sebepler ile hastaneye veya bir kısmına hasta kabulü yazı ile tebliğ suretile yasak edildiği halde hasta kabulüne devam eden hususî hastanelerin ruhsat kâğıtları Sıhat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti tarafından geri alınır.

Madde 38 — Aşağıdaki hallerde şahıslar tarafından açılmış olan hususî hestanelerin ruhsat kâğıtları geri alınır. ve vakıf hastaneler ile diğer hususî hastanelerın mesul Müdürleri tebdil edilir:

1 - İki defa yapılan ihtara rağmen mesul müdür hastane vazifelerini ihmalde devam ederse;

2 - Mesul müdür (9) ncu maddede yazılı suçlardan dolayı hapse mahkûm olur veya müessese dahilınde hastanelerin veya hastanenin nezahet ve şerefini bozan yasak işler yapılmasına göz yumar veya bu işleri kendisi işlerse;

3 - Mesul müdür sıhhî sebepler haricinde bir senede iki kere izinsiz olarak birer haftadan veya bir defada on beş günden fazla hastahaneyi terkederse.

Madde 39 — 38 nci maddenin birinci ve ikinci fıkraları mucibince hastahanesinin ruhsat kâğıdı geri alınan veya müdürlükten çıkarılan bir mesul müdür başka bir hususî hastahanede mesul müdür ve Devlet hastahanelerile husnsî idare ve belediye hastahanelerinde baştabip veya müdür olamaz.

Madde 40 — Ruhsat kâğıtları geri alınan hususî hastahanelere Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletinin iş'arı üzerine yeniden hasta kabulü yasak ve mevcut hastalar tesbit edilir. Bu hastaların hastahane tarafından tedavilerinin ikmal veya diğer hastahanelere nakillerinden sonra hastahane kapatılır. Ruhsat kâğıtlarının geri alınması ve hasta kabulünün yasak edilmesi tebliğ ve mevcut hastaların miktarı tesbit olunduktan sonra yine hasta kabulüne devam eden mesul müdürler on beş günden üç aya kadar hafif hapis cezasile cezalandırılır.

Madde 41 — Harice ilâç satan yahut mezun olduğu sayıdan fazla hasta yatıran hususî hastahanelerin mesul müdürlerinden yüz liradan iki yüz liraya kadar hafif para cezası alınır. Yalnız 32 nci maddede tasrih olunan ani bir arıza veya kaza neticesinde hastahanelere müracaat eden veya naklolunan hastalar ile müstacelen tıbbî ve cerrahî müdahaleye muhtaç olan hastaların kabulü bu hükümden müstesnadır.

Modde 42 — Yatan hastalardan 26 ve 27 nci maddelere aykırı olarak fazla ücret alan hususî hastaneler mesul müdürlerinden alâkadarlara geri verilmek üzere tahsil olunacak paradan başka ikiyüz lıradan beşyüz liraya kadar ağır para cezası alınır.

Madde 43 — 29 uncu maddede yazılan cerrahî ameliyeleri ayni maddede yazılı tetkik ve tedavileri yapılmadan icra eden tabiplerden üç yüz liradan beş yüz liraya kadar ağır para cecezası alınır. Eğer bu suretle cerrahî ameliye yapılan hasta vefat eder ve vefatın ameliyattan evvel yapılması lâzım ve mümkün olan şartların ifa edilmemesinden ileri geldiği meydana çıkarsa cerrahî ameliyeyi icra eden tabip hakkında Türk ceza kanununun 455 inci maddesi hükmü tatbik olunur 29 ncu maddenin son fıkrasında yazılı zarurî sebeple ameliyattan evvel ifa edilmiyen şartlardan ve bunların neticelerinden dolayı cezaya çarpılmaz.

Madde 44 — Tedavisini üstüne aldığı hastaları, yerine vekil bırakmadan izinsiz olarak kendi arzularıle terkederek bu hastaların tedavisiz kalmalarına sebep olan, II nci maddede yazılan mütehassıs tabiplerden yüz liradan ikiyüz liraya kadar hafif para cezası alınır. Eğer bu suretle tedavisiz bırakılmak neticesi olarak hasta ölürse mesul mütehassıs tabıp hakkında Türk ceza kanununun 455 inci maddesi tatbik olunur,

Madde 45 — Bu kanun ve 21 inci maddede yazılan nizamname ile tayin olunan mecburiyetleri yapmıyan veya memnuiyetlere aykırı hareketlerde bulunanlar hakkında bu kanuunda ayrıca ceza tayin edilmediği ve Türk ceza kanununa gore daha ağır cezayi istilzam etmediği takdirde elli liradan iki yüz liraya kadar hafif para cezası veya üç günden on beş güne kadar hafif hapis cezası verilir.

Madde 46 — Bu kanunda yazılı suçların muhakemesine Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu mucibince mahkemede bakılır.

Madde 47 — 26 şubat 1313 tarihlı nizamname hükümleri kaldırılmıştır.

Madde 48 — Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 49 — Bu Kanunun hükümlerini icraya Adliye, Sıhhat ve İçtimaî Muavenet ve Dahiliye Vekilleri memurdur.

28/5/1933

Türkiye Cümhuriyeti ile Felemenk Kırallığı arasında imza edilmiş olan uzlaşma, adlî tesviye ve hakem muahedesinin kabul ve tasdiki hakkında kanun

Kanun №: 2232 *Kabul tarihi: 27/5/1933*

Madde 1 — Türkiye Cümhuriyeti ile Felemenk Kırallığı arasında Cinevrede imza edilmiş olan uzlaşma, adlî tesviye ve hakem muahedenamesi kabul ve tasdik edilmiştir.

Madde 2 — Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 — Bu Kanunun icrasına Hariciye Vekili memurdur.

29/5/1933

Türkiye ile Felemenk arasında mün'akit uzlaşma adlî tesviye ve hakem muahedenamesi

Aralarında mevcut olan dostluk bağlarını kuvvetlendirmek ve iki memleketi yekdiğerinden ayıracak her nevi ihtilâf ve münazaaları muslihane halletmeği teshil etmek arzusunda bulunan Türkiye Reisicümhuru Hazretleri ve Haşmetlû Felemenk Kıraliçesi Hazretleri bu maksatla bir muahede aktine karar vermişler ve tarafeyn murahhasları olarak:

Türkiye Reiscümhuru Hazretleri:
Hariciye Vekili Doktor Tevfik Rüştü Beyfendiyi,

Haşmetlû Felemek Kıraliçesi Hazretleri:
Hariciye Nazırı Müsyü Jonkheer Frans Beelaerts Van'blokland'ı,

Tayin etmişler ve müşarileyhler bu baptaki salâhiyetnamelerini karşılıklı birbirlerine tebliğ ve usul ve kaidesine muvafık bulmalarıle aşağıdaki hükümleri kararlaştırmışlardır.

Madde 1 — Yüksek Âkitler Türkiye ile Hollanda arasında tahaddüs edecek olan ve münasip müddet zarfında diplomasi usullerile halledilemiyen her ne mahiyette olursa olsun bilcümle ihtilâfları hiç bir halde muslihane yoldan başka bir tarika tevessül etmiyerek halletmeyi karşılıklı taahhüt ederler.

Madde 2 — Yüksek Âkitlerden biri tarafından dermeyan edilip diğer tarafın reddine uğradığı bir hakın mevzuunu teşkil eden ve alelâde diplomasi usullerile dostane bir surette halledilemiyen her ne mahiyette olursa olsun, bilcümle ihtilâflar aşağıda derpiş olunduğu veçhile ya beynelmilel adalet divanının yahut bir hakem mahkemesinin hükmüne arzedilecektir.

Şurası mukarrerdir ki, yukarıda mevzuubahs ihtilâflar bilhassa; bir muahedenamenin tefsirine, her hangi bir hukuku düvel meselesine, subutu halinde beynelmilel bir taahhüdün nakzını tazammun eden her hangi bir hadisenin mevcudiyetine yahut böyle bir nakzı ahtın şümulüne veya edası lâzımgelen tazminatın mahiyetine taallûk edenleri ihtiva eder.

Yüksek Âkitler arasında mer'î diğer mukavelenameler ile halleri için mahsus bir usul derpiş edilmiş olan ihtilâflar işbu mukavelenameler ahkâmına tevfikan hallolunacaktır.

Madde 3 — Beynelmilel daimî adalet divanı veya hakem huzurundaki usul ve muameleden evvel ihtilâf; bir uzlaşmaya müncer olmak maksadile işbu muahedeye tevfikan teşkil edilen Daimî Uzlaşma Komisyonu unvanını haiz beynelmilel daimî bir komisyona Âkitler tarafından müttefikan tevdi olunabilecektir.

Madde 4 — İkinci maddede mevzuubahs ihtilâflar için her iki taraf Daimî Uzlaşma Komisyonuna müracaat etmedikleri veya müracaat vaki olup ta komisyon telifi beyne muvaffak olamadığı takdirde hukukî ihtilâf, tahkimname ile, gerek statüsünde derpiş edilen şartlar ve usul dairesinde hal ve fasledecek

olan Beynelmilel Daimî Adalet Divanı gerek beynelmilel ihtilâfların muslihane halli hakkındaki 18 teşrinievvel 1907 tarihli (Lâ Haye) mukavelenamesile derpiş edilen şartlar ve usul dairesinde hal ve fasledecek olan bir hakem mahkemesine tevdi olunacaktır.

Müracaat edilecek kazanın tayini hususunda veya tahkimname ibareleri üzerinde veya tahkim usulü ve hakemlerin intihabı hakkında Âkitler arasında itilâf hasıl olmazsa bir ay evvel ihbardan sonra Âkitlerden her hangi biri ihtilâfı bir istida ile doğrudan doğruya Beynelmilel Daimî Adalet Divanına arzetmekte muhtar bulunacaktır.

Madde 5 — Mevzuu Âkitlerden birinin dahilî kanunlarına nazaran millî mahkemelerin salâhiyetine dahil bulunan bir ihtilâf mevzuubahis ise işbu ihtilâf ancak salâhiyettar millî makamı adlî tarafından münasip müddetler zarfında verilmiş ve kaziyei muhkeme halini iktisap etmiş olan hükümden sonra, işbu muahede ile derpiş olunan usule tâbi tutulabilecektir.

Madde 6 — Kazaî veya hakemî karar, hali ihtilâfta bulunan Âkitlerin birinin adlî makamları veya her hangi diğer makamı tarafından verilen bir karar veya ittihaz olunan bir tedbirin Hukuku Düvele tamamen veya kısmen muhalif olduğunu dermeyan eyler ve mevzuubahs tarafın hukuku esasiyesi bu karar veya tedbirin netayıcinin iptaline cevaz vermez veya kısmen iptaline müsait bulunursa, mutazarrır olan taraf, kazaî veya hakemî hüküm ve kararla nisfet ve hakkaniyete müstenit bir tazminat verilmesi hususunda Âkitler müttefik kalmışlardır.

Madde 7 — Yüksek Âkitlerden alelâde diplomasi usullerile dostane bir surette halledilemiyerek ihtilâf ettikleri ve işbu muahedenin ikinci maddesinde tasrih edildiği üzere kazaî bir hükümle halli yoluna gidilemiyen ve esasen Âkitler arasında meri bir muahede veya mukavele ile haklarında bir hal ve tesviye usulüne merbut bulunmamış olan bilcümle meseleler Daimî Uzlaşma Komisyonuna tevdi olunacak ve komisyon Âkitlere şayanı kabul bir sureti hal teklif ve cümle ahvalde bir rapor tanzim ve takdim eylemekle mükellef bulunacaktır.

Komisyona takdim edilecek istida hakkında Âkitler itilâf edemezlerse bunlardan biri veya diğeri bir ay evvel haber vermek suretile meseleyi mezkûr komisyona doğrudan doğruya tevdi etmekte muhtar bulunacaktır

Cümle ahvalde, bir ihtilâfın ikinci maddede de münderiç niza mahiyetini haiz olup olmadığı ve bundan dolayı kazaî bir hüküm ile halli lâzımgeleceğini tayin hususunda Âkitler uzlaşamiyorlarsa, daimî uzlaşma komisyonu huzurunda her türlü usul ve muameleden evvel, bu ihtilâf tarafeynin muvafkatile, ve ademi itilâf takdirinde bir tarafın istidasile, beynelmilel adalet divanına tevdi edilecektir.

Madde 8 — İşbu muahedede derpiş edilen daimî uzlaşma komisyonu berveçhi ati tayin edilecek beş azadan mürekkep olacaktır.

Yüksek Âkitlerden her biri kendi tebaaları arasından seçilmiş birer komiser tayin edecekler ve diğer üç komiseri diğer devletler tebaası meyanından ittifakı âra ile intihap eyleyeceklerdir. Bu üç komiser muhtelif tabiiyetlerde olacaklar ve Yüksek Âkitler bu komiserler arasından komisyon reisini irae eyleyeceklerdir.

Komiserler üç sene müddetle tayin edilirler. Tekrar intihapları caizdir.

Yerlerine diğerleri intihap olununcıya kadar ve her halde müddeti memuriyetlerinin inkızası esnasında elde bulunan işlerinin ikmaline kadar vazifede kalacaklardır.

Ölüm, istifa, daimi veya muvakkat her hangi bir mâni dolayısile münhal olacak yerler sürati mümküne ile ve üç ayı tecavüz etmiyecek bir müddet zarfında ve tayinler hakkında tesbit edilmiş olan usule tevfikan doldurulacaktır.

Madde 9 — Daimî uzlaşma komisyonu işbu muahede tasdiknamelerinin teatisini takip eden altı ay zarfında teşkil olunacaktır.

Müştereken intihap olunacak aza işbu müddet zarfına tayin olunamaz, veya münhalâta yeniden aza intihabı halinde, azalığın inhilâlinden itibaren üç ay müddet zarfında yeni aza tayinedilemezse, başka bir itilâf olmadığı takdirde, icap eden tayinlerin icrası İsviçre Konfederasyonu Reisinden rica edilecektir.

Madde 10 — Daimî Uzlaşma Komisyonuna ahvale göre 3 ve 7 inci maddelerdeki şerait dairesinde ve reise bir istida verilerek müracaat olunacaktır.

İstida ihtilâf mevzuunu muhtasaran bast ve beyan etmekle beraber komisyondan, bir uzlaşmaya vardıracak her türlü tedbirlere müracaat edilmesi talebini ihtiva edecektir.

Eğer istida tarafeynden yalnız birinden geliyorsa bu istida müstedi tarafından hasım tarafa derhal tebliğ edilecektir.

Madde 11 — Bir ihtilâfın, Yüksek Âkitlerden biri tarafından Daimî Uzlaşma Komisyonuna tevdi edildiği tarihten itibaren on beş gün zarfında Âkitlerden her biri bu ihtilâfı tetkik için, kendi komiserinin yerine işte ihtisası olan diğer bir kimseyi tayin edebilir. Bu hakkını istimâl eden taraf, keyfiyeti derhal diğer tarafa bildirecektir. Bu takdirde diğer taraf ta ihbarın vakı olduğu tarihten itibaren on beş gün zarfında aynı tarzda hareket etmekte muhtar olur.

Madde 12 — Daimî Uzlaşma Komisyonunun vazifesi muhtelifünfih meselelere vuzuh vermek ve bu hususta faideli malûmatı tahkik ile veya başka bir suretle toplamak ve tarafeyni uzlaştırmağa gayret eylemektir. Komisyon meseleyi tetkik ettikten sonra muvafık gördüğü hal tarzlarını Âkitlere arz ile bu hususta rey ve mütalaalarını beyan için kendilerine bir mühlet verebilir.

Komisyon, mesaisinin hitamında neticeyi mübeyyin bir rapor tanzim eyliyecek ve bu raporun birer nüshasını Âkitlerden her birine tevdi edecektir. Âkitler komisyonun vâsıl olacağı fiilî ve hukukî veya sair mülâhazalara asla bağlanmış olmıyacaklardır.

Yedinci madde 3 ncü fıkrasının hükmü mahfuz kalmak şartile komisyon mesaisi, Âkitler başka türlü bir karar vermedikçe, muhtelifünfih meselenin tevdii gününden itibaren altı ay zarfında nihayete ermiş bulunacaktır.

Madde 13 — Daimî uzlaşma komisyonu; muhakeme usulünü bizzat tanzim edecektir ve bu muhakeme usulü herhalde teşkili tarafeyn ile olacaktır.

Tahkikat hususunda komisyon, müttefikan başka türlü bir karar vermezse, beynelmilel ihtilâfların muslihane halline dair olan 18 teşrinievvel 1907 (La Haye) mukavelenamesinin 3 üncü faslı (Beynelmilel Tahkikat Komisyonu) ahkâmına ittiba eyleyecektir.

Madde 14 — Âkitler arasında hilâfına ittifak olunmadığı takdirde Daimî Uzlaşma komisyonu, reisin irae ettiği mahalde içtima edecektir.

Madde 15 — Daimî Uzlaşma komisyonunun mesaisi, ancak Âkitlerin muvafakatile komisyon tarafından ittihaz olunmuş bir karar üzerine alenî olabilir.

Yüksek Âkitler, evvelce yekdiğerinin reyini almaksızın komisyon mesaisinin neticesini neşretmemeği taahhüt ederler.

Madde 16 — Âkitler Daimî Uzlaşma Komisyonu nezdinde kendilerile komisyon arasında mutavassıt hizmetini gören ajanlar tarafından temsil edileceklerdir. Bundan maada Âkitler kendileri tarafından bu husus için tayin edilen müşavir ve mütehassısların yardımına müracaat edebilecekleri gibi şahadetini

kendilerince faideli addettikleri her türlü eşhasın komisyonca istimaını talep eyliyebileceklerdir.

Komisyon dahi her iki tarafın ajanlarını ve müşavir ve mütehassıslarını ve faideli addedeceği her hangi bir şahsı Hükûmetlerinin muvafakatile celp ve bunlardan şifahî izahat talep eylemek salâhiyetini haiz olacaktır.

Madde 17 — Işbu muahedenameye muhalif ahkâm mevcut olmadıkça Daimî Uzlaşma Komisyonu kararları ekseriyeti âra ile ittihaz olunacaktır.

Umum azalar usulüne tevfikan davet edilmedikçe ve birlikte intihap edilmiş olan umum azalar hazır bulunmadıkca ihtilâfın esası hakkında komisyon karar veremez.

Madde 18 — Yüksek Âkıtler, Daimî Uzlaşma Komisyonunun mesaisini kolaylaştırmağı ve alelhusus salâhiyettar makamlarının ona muzaharetini temin etmeği ve kendisine imkânın müsaadesi nisbetinde bütün vesaikı ve müfit malûmatı vermeği, kendi arazileri üzerinde komisyonun şahit ve ehlihibre celp ve istima eylemesini ve vaka mahalline gitmesini temin için icap eden tedbirleri almayı taahhüt ederler.

Madde 19 — Daimî Uzlaşma komisyonu mesaisinin devamı müddetince komiserlerin her biri, mıktarı Yüksek Âkitler arasında müttefikan tesbit ve müsavi surette taksım edilecek olan bir tazminat alacaklardır.

Madde 20 — Herhalde ve bılhassa Âkitlerin ihtılâf ettikleri mesele eğer icra edilmiş veya edilmek üzere bulunmuş olan muamelâttan münbais olduğu takdirde, Beynelmilel Daimî Adalet Divanı, kendi statüsünün 41 nci maddesine tevfikan ittihazı karar ederek, veya icabı hale gore hakem mahkemesi alınması iktiza eden muvakkat tedbirleri mümkün olan en kısa müddet zarfında tayin eyleyeceklerdir.

Daimî Uzlaşma komisyonu, icabı halinde tarafeynle anlaştıktan sonra ayni surette hareket edebilecektir.

Yüksek Âkitlerden her biri Daimî Uzlaşma komisyonu tarafından teklif edilecek kararın infazına veya tarzı tesviyelere sui tesir etmesi melhuz her türlü tedbirden mütevakki bulunmayı ve sureti umumiyede ihtilâfı tezyit veya tevsi edecek herhangi bir tarzı muameleye tevessül etmemeği taahhüt ederler.

Madde 21 — İhtilâf ile ayni zamanda diğer devletler alâkadar bulunsa dahi, işbu muahede Yüksek Âkitler arasında mabihüttatbik olur.

Madde 22 — İşbu muahedenamenin tefsirine müteallik Yüksek Âkitler arasında bir ihtilâf zuhur ederse bu ihtılâf 4 üncü maddenin 2 inci fıkrasında derpiş edilen usule tevfikan Beynelmilel Daimî Adalet divanına arzedilecektir.

Madde 23 — İşbu muahedename tasdik olunacak ve tasdiknameleri mümkün mertebe süratle Ankarada teati edilecektir.

Madde 24 — İşbu muahede tasdiknamelerin teatisini müteakip meriyete girecek ve meriyete girdiğinden itibaren on sene müddetle muteber olacaktır.

Bu müddetin inkizasından altı ay evvel feshedilmezse yeniden beş sene bir müddet için zımnen tecdit edilmiş addolunacak ve tecdit şekli bu tarzda devam edecektir.

İşbu muahedenin inkızasında, bu muahede mucibince her hangi bir muamele, Daimî uzlaşma komisyonu veyahut Beynelmilel Adalet Divanı veya Hakem mahkemesi huzurunda cereyan etmekte bulunuyorsa bu muamele, hitamı anına kadar takip edilecektir.

Balâdaki mevaddı tasdık etmek üzere isimleri yukarıda zikredilen murahhaslar işbu muahedenameyi imza etmişler ve mühürlemişlerdir.

(Cinevre) de iki nüsha olarak bin dokuz yüz otuz iki senesi nisanının on altıncı günü tanzim edilmiştir.

Dr. T. Rüştü *Beelaerts V. Blokland*

Askerlik dersleri muallimlerinin ücretleri hakkında kanun

Kanun №: 2233 *Kabul tarihi: 28/5/1933*

Madde 1 — Maarif Vekâletine merbut orta mekteplerle meslek mekteplerinde ve diğer vekâletlere merbut bu derece mekteplerde Askerlik dersleri verecek zabit muallimlere haftada gosterecekleri her ders saatı başına ayda maktuan dört lira ücret verilir.

Medde 2 — Maarif Vekâletine merbut yüksek mekteplerle lise ve muallim mekteplerinde ve diğer vekâletlere merbut bu derece mekteplerde Askerlık dersleri verecek zabit muallimlere haftada gösterecekleri her ders saati başına ayda maktuan altı lira ücret verilir.

Madde 3 — Bu ücretler münhasıran tedrisat ve kamp zamanlarında ve devam ettikleri müddetler için verilir.

Madde 4 — Hususî Turk lise ve orta mekteplerinde de askerlik dersleri mecburidir. Bu mekteplerde askerlik dersleri veren zabıt muallimlere birinci ve ikinci maddeler mucibince bu mekteplerin kendi bütçelerinden ücret verilir.

Madde 5 — Birinci ve ikinci maddelerde yazılı ücretlerin karşılığı mekteplerin merbut bulundukları vekâlet veya daire bütçelerine konulur.

Muvakkat madde — Askerlik dersleri muallimlerine verilecek ücret için 1933 malî senesi bütçelerinde tahsisatı mevcut olmıyan vekâlet veya daireler bu ücretleri mekteplerin masraf tertiplerinden verirler.

Madde 6 — Bu kanun 1 haziran 1933 tarihinden muteberdir.

Madde 7 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

30/5/933

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğüne mütedavil sermaye verilmesine dair 2013 numaralı kanuna muzeyyel kanun

Kanun №: 2236 *Kabul tarihi: 28/5/1933*

Madde 1 — Mütedavil sermaye işlerinin tedviri için Millî banka ve müesseseler nezdinde Askerî fabrikalar Umum Müdürlüğü namına Hazinece (500 000) liraya kadar kredi açtırılmasına mezuniyet verilmiştir.

Madde 2 — Askerî fabrikalarda mütedavil sermaye hesabına yapılacak işlerde aşağıda yazılı esaslar tatbik olunur.

A) İşçilik ücret ve yevmiyeleri mütedavil sermayeden odenir. Ancak fennî sebepler ile derhal fabrikanın diğer işlerinden tefriki kabil olmıyacak hallerde işçilik ücret ve yevmiyeleri muvakkaten Askerî fabrıkalar bütçesinden verilmek caizdir. Bu takdirde mütedavil sermaye hesabına yapılan sarfiyat bilâhare hesap ve tefrik edilerek sene nihayetinde mütedavil sermaye hesabından maliyeye iade olunur.

B) Mütedavil sermaye işlerinde kullanılacak iptidaî maddeler mütedavil sermaye hesabından tedarik olunur. Ancak Millî Müdafaa Vekâletince esasen mütedavil sermaye işlerinde kullanılmasına müsaade edilen iptidaî maddelerle müstacel veya fennî sebepler dolayısile Umumî bütçe işlerile bir arada yapılması zarurî mütedavil sermaye işlerinde kullanılacak iptidaî maddelerin Askerî fabrikalar ambarlarından muvakkaten verilmesi caizdır Şu kadarki bu suretle mütedavil sermaye işlerinde kullanılacak iptidaî maddeler bilâhare ya aynen veya Millî Müdafaa Vekâletinin kabul edeceği muadil kıymette diğer

iptidaî maddeler mütedavil sermaye hesabından ticarî şekilde tedarik olunarak Askerî fabrıkalar ambarına iade olunur.

C) Mütedavil sermaye işleri Askerî fabrikaların mevcut tesisat, alât ve edevatile yapılır. Yapılan işe ve bu iş için kullanılan alât ve edevata göre fabrikaların umumî amortismanından nisbî bir hisse tefrik ve mütedavil sermaye işlerinin maliyet fiatına ilâve olunur. şu suretle hesap olunacak amortisman hisseleri sene nihayetında mütedavil sermaye hesabından Maliyeye verilir.

Ç) Mütedavil sermaye işlerine ait olup yukarıdaki fıkralarda yazılı olmıyan işletme masrafları umumî bütçe işlerinden ayrılmak kabil olduğu takdirde mütedavil sermaye hesabından ödenir. Ancak ayrılmak kabil olmıyacak hallerde bu nevi işletme masrafları bidayeten umumî bütçeden verilmekle beraber bilâhara mütedavil sermaye hesabına yapılan işlere mukabil masraflardan bir hisse hesap ve tahakkuk ettirilerek mütedavil sermayeden Maliyeye verilir.

D) Mütedavil sermaye işleri işin Askerî fabrikalar Umum Müdürlüğü merkez teşkilâtına ait maaşat, ücret ve idare masraflarından hisse ayrılmaz. Yalnız muhtelif fabrikalardan yapılan mütedavil sermaye işleri için yalnız işin yapıldığı fabrikaya ait teşkilat maaş ve ücretlerile idare masrafından nisbî bir hisse hesap ve mütedavil sermaye işlerinin maliyet fiatına ilâve edilir. Ve bu hisselerin tutarı sene nihayetinde mütedavil sermaye hesabından Maliyeye verilir.

Madde 3 — Askerî fabrikalar ambarlarında mecut mamul, yarı mamul ve ham malzeme ve eşyadan ordu için lüzumu olmadığı usulen kararlaştırılmıs olup piyasada satılması mümkün bulunanlarının aşağıda yazılı maliyet fiatı üzerinden mütedavil sermaye hesabına devrolunması ve bu hesaptan ticarî şekılde satılması caizdir. Şu kadar ki bu kabil malzeme ve eşya yerine Vekâletçe kabul edilecek muadil kıymette diğer bir malzeme mütedavil sermaye hesabından satın alınarak Askerî fabrıkalar ambarlarına iade olunur.

Birinci fıkra mucibince ordu ihtiyacına elverişli olmadığı kararlaştırılan mamul, yarı mamul ve ham malzeme ve eşyadan haricî siparişlere de kullanılacak maddelerin maliyet fıyatları Millî Müdafaa ve Maliye Vekâletlerile Askerî fabrikalar Umum Müdürlüğüne mensup ve piyasaya vâkıf birer memurdan teşkil edilecek bir komisyon marifetile 1933 senesi rayicine göre yeniden kıymetlendirilerek bir maliyet defteri tanzim edilir.

Ordu işlerine elverişli maddelerden birinci fıkra mucibince ticarî siparişlerde kullanılması icap edenlerin maliyet fiatları da sipariş alındığı zamanın rayicine göre askerî fabrikalar Umum Müdürlüğünce tayin olunur.

Madde 4 — Askerî fabrikalar senede en çok (50000) lira gümrük resmi ve muamele vergisi miktarını tecavüz etmiyecek derecede İcra Vekilleri Heyetince tanzim olunacak bir iptidaî maddeler muafiyet cetveli mucibince teşviki sanayi kanunundan istifade ederler.

Madde 5 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Muvakkat madde — 1932 malî senesi zarfında Askerî fabrikalarda yapılan mütedavil sermaye işleri bu kanunun ikinci maddesinde gösterilen esaslara göre hesap edılir.

Madde 6 — Bu Kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

30/5/1933

T. B. M. M. KARARI

Üç oğlu şehit düşen Bulğar tabaasından Lofçalı İsmail Efendiye maaş tahsisine kanunî imkân olmadığına dair

Karar №: 762

Bulğaristanın Lofça kasabası ahalisinden olup Türkiyeye izam ve Türk ordusuna intisap ettirmiş bulunduğu üç çocuğunun da şehit düşmesini müteakip Türkiyeye gelerek Bursada yerleşmiş ve bilâhare Türk vatandaşlığına girmiş olan İsmail Efendi muhtaç bir halde olduğundan bahisle şehit çocukları meyanında bulunan zabit Yaşar Efendiden dolayı kendisine maaş tahsisini talep etmişsede tekaüt kanunu ahkâmının Türklere munhasır olmasına ve ecnebilerin bu gibi haklardan istifadesine imkân bulunmamasına ve şehadet hadisesinin zamanı vukuunda ise mumaileyh İsmail Efendinin Bulgar tabiiyetinde bulunmasına mebni talebini isafa imkân görülmemiştir.

28/5/1933

TASHİH

Resmî Gazete Sayı	Kanun numarası	Sayıfa	Satır	Yanlış	Doğru
2411	2197	2511	8	Seyhan	Ceyhan

27 mayıs 1933 tarihli ve 2411 sayılı Resmî Gazete de münteşir 2198 numaralı Kanuna merbut mukavelenamenin 1 inci maddesinin birinci satırındaki tarih 1290 olacakken yanlış olarak 1920 tertip edilmiştir tashih olunur.

İLÂNLAR

Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletinden:

Ankara Nümune Hastanesi yeni pavyon için 1[illegible].000 kilo Adana pamuğu kapalı zarf usulile satın alınacaktır. İhalesi: 24 haziran 1933 cumartesi günü saat on beşte Ankarada Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti binasında mahsus komisyonda yapılacaktır. İsteyenlerin şartname ve nümunelerini görmek ve almak için Ankarada İçtimaî Muavenet Umum Müdürlüğüne ve İstanbulda Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdürlüğüne müracaatları ve taliplerin şartnamesi veçhile hazırlanmış teklifname ve teminatlarını muayyen vaktinden evvel meükûr komisyona vermeleri. 383/4-1

§

Tababet ve Şuabatı sanatlarının tarzı icrasına dair 1219 numaralı kanuna bağlı ve tabıplerin ihtisas vesikaları hakkında evvelce neşir ve ilân edilen nizamnameye müzeyyel olarak bu defa Resmî Gazetenin 30/4/1933 tarih ve 2388 sayısile neşir ve ilân edilen 14207 numaralı nizamname hükümlerine ihtisas vaziyetleri uygun olan sivil ve asker tabiplerin muayyen müddet zarfında istidalarına merbut vesaik ile Vekâlete müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur.

384/3-1

§

Ankara Nümune Hastanesi yeni paviyonu tesisatı için ihtiyaç olan:

1 — Yerli malı 10 kalem bez
2 — » » 6 » »
3 — » » 5 » Havlu ve hamam takımları
4 — » » 2 » Terlik
5 — Yabancı malı 20 kalem muhtelif porselen yemek ve çay takımı ve çatal kaşık (Takaslı)

İşbu muhtelif levazım ayrı ayrı olarak ve hususî şartnamelerile kapalı zarf usulile 24/5/1933 tarihinden itibaren münakasaya konulmuştur.

İhalesi: 14/6/1933 Çarşamba günü saat 14 te Ankarada Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti binasında komisyonu mahsus tarafından yapılacaktır. İstiyenler şartnamelerinin ve nümunelerini görmek veya almak üzere İstanbulda Sıhat ve İçtimaî Muavenet Müdürlüğüne ve Ankarada İçtimaî Muavenet Umum Müdürlüğüne müracaatları ve taliplerin şartnamelerine göre yapılmış teklifname ve sair vesika ve muvakkat teminat akçelerini vaktı muayyeninde komisyona tevdi ve ihale zamanında kendilerinin veya sahibı selâhiyet vekillerinin hazır bulunmaları ilân olunur. 359/4-3

§

Ankara Numune Hastanesi yeni pavyonu için mübayaa olunacak dört kalem yerli şayak ve battaniyeler kapalı zarf usulile 5/6/1933 tarihinden itibaren münakasaya konulmuştur. İhalesi: 26/6/1933 pazartesi günü saat on beşte Ankarada Vekâlet binasında hususî komisyon tarafından yapılacaktır

Şartname (beş lira mukabilinde verilir) ve numunelerinin görmek ve almak istiyenlerin Vekâlet İçimaî Muavenet Umum Müdürlüğüne İstanbulda, Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdürlüğüne müracaatları ve taliplerin şartnamesi veçhile tanzim olunmuş vesaik, teklifname ve teminat akçelerini muayyen zamanından evvel ihale komisyonuna tevdı etmelerı kendi veya sahibi salâhiyet vekıllerinin de hazır bulunmaları ilân olunur.

397/4-1

DEVLET DEMIRYOLLARI İLÂNLARI

110000 ton kömürün havzai fahmiyeden muhtelif limanlara nakli münakasası 24/6/1933 tarıhinde Ankarada Devlet Demir yolları İşletme Umum müdürlüğü binasında yapılacaktır.

Fazla malumat Haydarpaşa ve Ankarada Idare veznelerinde beşer liraya satılmakta olan şartnamelerde yazılıdır. 380/5-2

110000 ton kömürün münakasası 24/6/1933 tarihinde Ankarada Devlet Demiryolları İşletme Umum Müdürlüğü binasında yaıplacaktır.

Fazla malûmat Haydarpaşa ve Ankarada İdare veznelerinde beşer liraya satılmakta olan şartnamelerde yazılıdır. 381/5-2

Ankara - Kayseri hatti üzerinde Kılıçlar istasyonu civarında Km. 52.000 de vaki taş ocağından çıkarılıp teslim edilecek 8.000 M^3 balastın kapalı zarfla münakasası 25/6/933 pazar günü saat 15 te Ankarada idare merkezinde yapılacaktır.

Tafsilât Ankara veznesinde beşer liraya satılan şartnamelerde yazılıdır. 392

Başvekâlet Matbaası

İÇİNDEKİLER

Kanunlar

T.B.M.M. Kararı

Tashih

İlanlar